

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
\$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Jas Randhawa
510.406.5056

Bob Seth
408.807.9784

INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਵਰ੍ਤੇ ਵਿਚ

Tenth Year in Publication

ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

Michigan Office *Serving Community Since 1975.*

29211 Ford Rd.

Garden City, MI 48135

Tel: 734-525-7304

Toll Free: 800-504-3044

Fax: 866-300-9725

Los Angeles Office

2701 E. Chapman Ave.

Ste. No. 108, Fullerton, CA 92831

Phone: 714-449-7766

Toll Free: 866-889-1203

Fax: 714-449-7767

Lowest Fare Guaranteed

Email: punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 2, January 10, 2009

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਅਨਿਲ ਅੰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ 30 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਘਾਟਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ: ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਅਨਿਲ ਅੰਬਾਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਫੋਰਬਸ' ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2008 ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਾਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਨਿਲ ਨੂੰ 42 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ 6ਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਹੋਈ ਰੈਕਿੰਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਧਨ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨਿਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਘੱਟ ਕੇ 12 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਉਹ 24 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਜੋੜ ਕੇ 2008 ਦੇ ਅਰਬਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਚ 30 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਗਿੱਚਾਵਟ ਦਰਜ ਹੋਈ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ, ਲਕਸਮਾਨ ਨਿਵਾਸ ਮਿੰਡਲ ਅਤੇ ਕੇ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ 20-20 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2008 ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਰਿਹਾ। 1125 ਅਰਬਪਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 300 ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 1-1 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਫਾ-ਨੁਕਸਾਨ ਸੇਵਾਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਂ-ਚੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਰੇਲ ਫਾਟਕ 'ਤੇ ਰੁਕੀ

-ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀਰੀ

ਜਲੰਧਰ: ਜਲੰਧਰ ਅੰਦਰ ਤੰਗ ਜਿਹੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੋਲੇ ਫਾਟਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਜਦੋਂ ਲੰਘੇ ਬੰਦ ਹੀ ਰੱਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਸਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਰੇਲਵੇ ਲਈਨ ਉਪਰੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀਆਂ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਟਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਖਲੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਫਾਟਕਾਂ 'ਤੇ ਰੁਕੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਘੰਟਿਆਂ ਥੱਲੀਆਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਰੋਦੇ ਹਨ।

ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹਾਲ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹੂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਅੱਗ ਤੁਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਨਾ ਪਿਛੇ। ਸਾਂਹੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਲੇ ਚੁਰਸਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਟਕ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਰੁੱਕ

ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਂ ਦੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਕਰੋਂਤਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੇ-ਵਿਉਤੇ, ਬੇ-ਮਕਸਦ ਵੰਡ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਚੈਕ ਕਰੀ ਕੈਸ ਵੀ ਹੋਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਜੇ ਕੈਸ ਹੋਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਂਦਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ? ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸਨਾਤ ਉਸਾਤੇ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਲੇ ਪੈਂਤਾਂ ਸਿਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਲੜ ਮਸ਼ਾਹੀਨ ਰੁਕੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਵਹਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪੈਸਾ ਭਲਾ ਕਿੱਥੇ ਆਵੇਗਾ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ

ਸਰਕਾਰ ਇਥੇ ਪਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਥਿਤ ਵਿਹਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਿਲਾਈਸ ਵਰਗੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦੇ ਭਾਅ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਬਹੁਕੱਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਲਗਦੀ ਹੈ। (ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਵਿਚੋਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾ ਚੋਣ ਫੰਡ ਹੋਵਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ। ਹਰ ਆਏ ਦਿਨ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਉਦਘਾਟਨ, ਨੀਂਹ ਪੱਥਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਹਿਰ ਲੋਕ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ, ਪੁਲ ਬਣਾਉਣੇ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣੇ ਹੀ ਸਿਰਫ ਵਿਕਾਸ ਹੈ? (ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉੱਤੇ)

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਲਾਗੇ-ਚਾਗੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਪਰ ਦਬਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਕੀ ਮੱਧਮ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਪੈ ਰਹੇ

ਵਿਚਾਲੇ ਇਸ ਵਾਰ ਜੰਗ ਹੋ ਕੇ ਰਹੋਗੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀ ਬਦਲਵੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਬ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਖਤਰੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰਨ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਲਕਾਇਦਾ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਹਮਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਲਕੈਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੱਥਰੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਟੋ ਭਾਈਵਾਲ ਜ਼ਮੀਨੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਖਿਸਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਨੋਂ ਰਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਪਾਕ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਇਕ ਜਵਾਨ

ਜਨਤਕ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਗਲੇ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵਤ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ 26 ਨਾਵੇਂ ਪੱਥਰ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ਅ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਸਿੱਖੀ ਜਿਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ

ਹਿਊਸਟਨ, ਟੈਕਸਸ: ਸਿੱਖ ਰਿਕਗਨਿਸ਼ਨ ਟਰਸਟ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਇਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਮਤਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਇਥੇ ਦਸਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ।

ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਆਏ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ

ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਕਿ ਜਦੋਂ ਜੱਜ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਉਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਪੜ੍ਹਨ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਭੇਜਣ ਜਿਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਬਣਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਸੀਂ ਹੋਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਏ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਲੋਂ ਦੋ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਲੰਡਨ : ਨਵੇਂ ਸਾਲ 'ਤੇ ਮਹਾਰਾਣੀ ਹੱਥੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪਬਲਿਕ ਸਪੇਸ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕ ਅਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਭੱਲਾ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ 'ਆਰਡਰ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਐਪਾਇਰਿਟ' ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਏਸ਼ਿਆਈ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਲਖਬੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਉ.ਬੀ.ਈ. ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰੈਫਰਡ ਵਿਚ ਐਸ਼ਟਨ-ਮਮਨ-ਮਰਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਡੋਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਤੁਰੁਨ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਨੈਟਵਰਕ ਆਫ ਸਿੱਖ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਰੋਡੋਂਡ 4 ਦੇ 'ਬਾਟ ਫਾਰ ਦਿ ਡੇਅ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਮਾਂਡਰ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼

ਡੀ.ਐਫ.ਡਬਲਿਊ. ਕਲੱਬ ਜਲਦੀ ਖੇਡਾਂ ਕਰਾਏਗੀ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ): ਡੀ.ਐਫ. ਡਬਲਿਊ. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਜਲਦੀ ਹੀ ਡੈਲਸ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਰਾਏਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਖਜੀਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਣ ਵੱਡੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਇਕ ਡਿਨਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਿੱਲ ਬੈਣੀਵਾਲ ਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ ਦੀ ਲਾਈਫ ਮੈਂਬਰਸਿਪ ਢਾਈ ਸੌ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸਿਪ ਸੌ ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਹਰਜਿਤ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਸਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਲੱਬ ਲਈ ਜਾਨ ਤੋੜ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।

ਐਪਾਇਰ (ਸੀ.ਬੀ.ਟੀ) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰਨਾਂ ਓ.ਬੀ.ਈ. ਐਵਾਰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਲੀਡਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਕਲ ਆਫ ਹੈਲਥ ਕੋਅਰ ਵਿਚ ਮਿਡਵਾਈਫਰੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਭਾਰਜ ਅਤੇ ਲੈਸਟਰ ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਦੈ ਕੁਮਾਰ ਢੇਲਕੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵੈਸਟ ਨਾਂਗਿੰਗਸਮਾਇਰ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰ ਆਸਾ ਖੇਮਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਲ ਹੋਟਲਜ਼ ਐਂਡ ਰੇਸਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕੁਮਾਰ ਮਤਲਾਂਗਪਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉ.ਬੀ.ਈ. ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

‘ਮੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਐਪਾਇਰ’ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪਸੂ ਖੁਰਾਕ ਸਨਅਤ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਚਿਤੜਾ ਬਰਚਾ, ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਭਾਟੀਆ, ਵਿਕ ਸਰਜੀਕਲ ਕੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੱਤਾ, ਪ੍ਰੇ. ਜਗਦੀਸ਼ ਦਾਵੇ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਲੀ, ਰੰਜੂਲ ਮਦਾਨੀ ਅਤੇ ਨਰੇਦਰ ਮਹਿਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕਰਨਲ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭੜ੍ਹਤਾ ਨੂੰ ਉ.ਬੀ.ਈ. ਸਿਲਿਆ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਟੈਰੀ ਪ੍ਰਾਚੈਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ 5.5 ਕਰੋੜ ਕਾਪੀਆਂ ਵਿਕਿਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 33 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨੂੰ ਨਾਈਟਹੁੰਡ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੂਚੀ ਵਿਚ 966 ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ।

ਫਰੀ ਸਟਾਇਲ ਰੈਸਲਰ 'ਖਲੀ' ਹਿਊਸਟਨ 'ਚ

ਹਿਊਸਟਨ, ਟੈਕਸਸ: ਫਰੀ ਸਟਾਇਲ ਰੈਸਲਰ 'ਖਲੀ' ਹਿਊਸਟਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ 'ਖਲੀ' ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਪ੍ਰਹੰਚੇ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬਾਹਿ ਕੇ ਕੋਈ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਂਚ ਨਾਲ ਮਾਣ-

ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਨਿਵਾਜਿਆ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰੈਸਲਰ ਖਲੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਿ ਕੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿਚਵਾਈਆਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਖਾਸ ਖਿਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਬੱਚੀ ਦਾ ਜਨਮ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਯੁਗਾਂਡਾ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਉਡਾਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਮਸਟਰਡਮ ਤੋਂ ਬੋਸਟਨ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਾਰਬਵੈਸਟ ਏਅਰਲਾਈਜ਼ ਦੀ ਉਡਾਨ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਪੁਰਵ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਇਸ ਬੱਚੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

‘ਬੋਸਟਨ ਗਲੋਬ’ ਅਖਬਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਅਟਾਂਟਿਕ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਉਪਰ ਉਡ ਰਹੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਅਫ਼ਰਾਤਫ਼ਦੀ ਮੱਚ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਯੁਗਾਂਡਾ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜਨਨ ਪੀਤਾਂ ਸੂਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਪਰੇਸ਼ ਠੱਕਰ ਅਤੇ ਨਟਰਾਜਨ ਰਮਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਨੇ 2.7 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਜਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀ ਬਜਾ ਕੇ ਬੱਚੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਸਾ ਨੂੰ ਇਥੇ ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰ 10.30 ਵਜੇ ਉਡਾਨ ਦੇ ਲੋਗਾਨ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਉਡਾਨ ਦੇ ਮੱਚ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਯੁਗਾਂਡਾ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜਨਨ ਪੀਤਾਂ ਸੂਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਪਰੇਸ਼ ਠੱਕਰ ਅਤੇ ਨਟਰਾਜਨ ਰਮਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਨੇ 2.7 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਜਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਲੀ ਬਜਾ ਕੇ ਬੱਚੀ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਸਾ ਨੂੰ ਇਥੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਉਡਾਨ ਦੇ ਮੱਚ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਗਰਭਵਤੀ ਯੁਗਾਂਡਾ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜਨਨ ਪੀਤਾਂ ਸੂਰੂ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਪਰੇਸ਼ ਠੱਕਰ ਅਤੇ ਨਟਰਾਜਨ ਰ

ਮੁੜ ਤੋਂ ਲੱਗਿਆ ਕਰਨਗੀਆਂ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ
ਨਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਮਾਇਆ ਦਾਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਚੌਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ 1051 ਡਾਲਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪਲੇਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅੰਦਰ ਲਾਈ ਜਾਏਗੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਹੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੈ ਜਿਥੇ 1984 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰੋਹ ਦੇ ਵਿਰੁਅਾਂ ਦੁਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਵੀ ਇਹ ਕਰਿ ਕੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲੇਟਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਉਮੈ ਵਾਘੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅਮੀਰ ਅੱਡੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਪਾਤਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰਾਲੂਆਂ
 ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਨਾਂ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀਆਂ ਸਲੇਟਾਂ 'ਤੇ ਉਕਰਨ ਦਾ
 ਵਿਵਾਹ ਕਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ-
 ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸ ਅੰਦਰ ਵੀ।
 ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ
 ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
 ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਪਲੇਟਾਂ
 ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਮੁਝ ਕੇ ਇਹ
 ਗੱਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ। ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕਈ
 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ
 ਆਮ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕਲ ਅਲੱਗ ਹੈ

ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਨਿਵੇਕਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਜਾਂ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਨਿੱਤਨੰਮ ਅਤੇ ਚੌਂਥੀ ਥੰਟੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵੀ ਇਸੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਸਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਵਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੈਡਾ ਦੇ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਗਰਾਂ ਇਧਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ। ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ 1984 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੜੀ ਉਚੀ ਸੂਰ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੰਡੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਵਿਚ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ, ਹੋਵਰਡ ਅਤੇ ਅਲ ਸਬਰਾਂਟੇ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹਨ ਪਰ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਇਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਦਾਈਂਹੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਐਸੈਰਿਕਾ ਦਾ ਇਕ ਧੜਾ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਚੇਲਾ-ਜੰਡੀ ਧੜਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਧੜੇ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। 1996 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਨ 2004 ਤੱਕ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਧੜਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਧੜੇ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਉਤੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਧੜਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਛੱਡ ਕੇ ਪਲੇਟਾਂ ਲਾਉਣੇ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ? ਸੰਗਤ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਵਾਲ ਅਤੁਸਤ ਰਿਕਵਰਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗਰੂ ਘਰ ਵਿਚ 1984 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਰਿਲਾਇਸ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣੋਂ ਨਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਲਾਇਸ਼ਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਫਾਰਮ ਟੱਫੋਰ ਪ੍ਰਾਯੈਕਟ ਲਈ ਰਿਆਇਤੀ ਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਥੇ ਵਿਚਲੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਥੇ ਵਿਚ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਥਾਂਈਂ 1100 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਰਕਬੇ ਵਿਚ ਆਪ ਭੂਮੀ ਬੈਂਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਮਾਂਤਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਰਾਕ ਸੰਬਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੂਮੀ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਦੇਣ ਦਾ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਬੇ ਭਰ ਵਿਚ 23 ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ 480 ਏਕੜ ਪੰਚਾਇਤੀ ਭੂਮੀ, ਸੁਥੇ ਦੇ 6 ਸਨਅਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ 450 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਤੇ ਲਧਿਆਣਾ ਨੇਤੇ ਲਾਚੂਵਾਲ ਵਿਖੇ 150 ਏਕੜ ਭੂਮੀ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੱਤਰ ਰਮੇਸ਼ਾਇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ, “ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੁ ਭੂਮੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ

ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਡੇਰਾਵਾਦ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 31 ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਇਕੱਠੇ ਖੁਲ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਛੁੱਲਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾ ਸਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਧਰਾ ਅਕਸਰ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸਿਰ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਛੱਡਾ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ, ਸੱਕਲਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇਕ ਘਰ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਚਿੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਕੁ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਵਧੇਰੇ ਲੇਕ ਘਰ ਲੈਣ ਲੰਗਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸ਼ਨਸ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਗਤ ਪਲੇਟਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤੇ ਕਿਨਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਮਾਇਆ ਦੀ ਤੰਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿਆ ਕਰਦੀ, ਅਜਿਹਾ ਆਮ ਸੰਗਤ ਦਾ ਅੱਟੁੱਟ ਵਿਸਵਾਸ ਹੈ। ਫਿਰ ਭਲਾਂ ਅਮੀਰੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਲਕੀਰ ਥਿੰਕਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਬੰਦ ਕੀਤੀ ਰਿਤ ਉਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਕਿਉਂ ਤੋਰੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਿੰਪੀ ਸਿੰਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨੀ ਸੱਜਾਂਦਾ ਦੇ ਨਾ ਖੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਬਥੇਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੈਨ ਹੋਜੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਨੀਕਰ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾਤਨ ਲਈ ਜਲ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਵਾਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਚੇਲਾ-ਜੰਡੀ ਧੜੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ 'ਚ ਮੌਹਰੀ ਸਨ। ਪਲੇਟਾਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਧਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹਵੀ ਇਕ ਪੁਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ ਯਾਂ ਪਿਛੇ ਸਿਆਰੀ ਤੋਂ ਚਿਤਰਕੁ?

ਦੇਂਦੀ ਖੰਗੂੜਾ ਸੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ
ਰਿਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਧਾਨ

ਸਿਕਾਗੇ: ਸ੍ਰੀ ਹਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਗੂੜਾ ਸੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਤੇ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਲੱਬ ਦੀ ਇਥੇ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਵਲੋਂ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਨਦਾਰ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭਰਪੁਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੌਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੌਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲੇ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਹਿਤ ਦਿਲੋਂ ਸ੍ਰੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਲੱਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਗ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਣਗੇ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਦਵਾਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਲਾਲੀ ਨਿਝਰ, ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੰਗੜਾ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਾ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਬੱਥੀ ਬਾਠ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ (ਕਰੱਡੀ ਕਪਤਾਨ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਗੜਾ ਲਈ ਗਏ ਹਨ। ਕਲੱਬ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕਾਗੇ ਕਵੱਡੀ ਕੱਪ 2009 ਲੇਬਰ ਡੇ ਵੀਕ ਐਂਡ 6 ਸਤੰਬਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰੱਡੀ ਖੇਡਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

Matrimonials

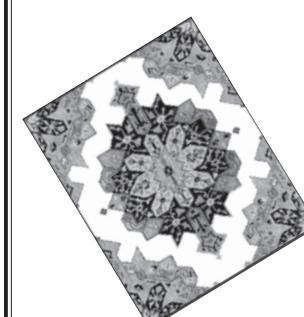
Jatt Sikh parents seek suitable match for their 5'7", fair, slim, beautiful 32 year old Medical Doctor daughter currently practicing medicine in Illinois. She is good natured, family oriented, and is well versed in both cultures. Seeking successful, US based Jatt Sikh professional (Doctor, Dentist, Lawyer, MBA) from respectable family. Please send biodata with recent pictures to naves@hotmail.com. Serious inquiries only!

અમર કારપૈટ્સ

ਘਰਾਂ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ
ਕੁਆਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ
ਭਾਅ ਪ੍ਰਾਵਿਲੀ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ, ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦੇ
ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਾਰਪੈਟ ਪਾਵਾਂਗੇ

**Same day service in
Chicago and suburbs**

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾ ਬਲਾਕ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਰੇ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਵਾਦ ਬਣੀ

- ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਉਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਜਲੰਘਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਖੋਜੋਂ ਧਾਰ ਲਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਚੱਪ-ਚਾਂ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਉੱਤੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਲੰਘਰ ਫੇਰੀ ਦੋਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਗਏ। ਇਸ ਦੋਰਾਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਨਸਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗ ਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਗਰਮਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਗਲੇ

ਪਾਰਟੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਦੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨੇਤਿਓਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਪਰਖ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੋਰਾਨ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਮੈਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਕਾਲਤ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ

ਹੀ ਦਿਨ ਪੈਰ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਲਏ। ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਪੂਛੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਦਿਆਂ ਮਹਿਜ਼ ਇੰਨਾ ਕਿਹਾ, 'ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੌਮੀ ਜਮ੍ਹਾਰੀ ਗਠਸੋਤ (ਐਨ.ਡੀ.ਏ.) ਲਈ ਰਾਏਸ਼੍ਰਮਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।' ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਦੁਹਰਾਉਣ 'ਤੇ ਬੋਧਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਰਹੇ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਹੁਣ ਜਦ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਲਈ ਰਾਏਸ਼੍ਰਮਾਰੀ ਸਾਬਦ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮਨਚਾਹੇ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਮੰਨ ਤੋਂ ਕਿਉਂ 'ਕਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?' ਜਦੋਂ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਬਾਰੇ ਦਿਤੇ ਅਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੁਪ ਰਹੇ।

ਲੰਘੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਲੰਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਇੱਲਿ ਫੇਰੀ ਦੋਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ ਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਦਿਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਗਲੇ

ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਸ ਧੱਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈ ਗਈ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਹਤਾ ਅਜੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਹੋਕ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਆਏ ਬਿਆਨ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਬੋਡੀ ਪਰੇ ਖਿਸਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿੱਤਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਘੁਸਰ-ਮੁਸਰ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਭਰੋਸੇਗੇ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਜਪਾ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਟੋਹਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2009 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਵਰ੍ਹੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰੀ ਛੁੱਟ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਰਾਏ

ਸਥਾਨਕ ਹੈਂਡ ਕਰਾਸ ਭਵਨ 'ਚ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਖੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ 'ਚ ਵਿਲੋਖਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡਾ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਾਂਦਰਦ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਐਵਾਰਡ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੱਖ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਵਰ੍ਹੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕਿਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਪਿਆ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਗਲ

ਮੁਹਾਲੀ : ਯੂਬ ਵਿਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਲੰਘੀ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਿਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪਰਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਬ੍ਰਾਦ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪਰਖ ਕੇ ਦੇਖ ਲੈਣਾ। ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਉਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਟਿੱਲ ਲਾ ਕੇ ਜੀਰਕਪੁਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ੁਤ ਸੀਟਾਂ ਜਿਤੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੋਰਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਉਹੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਟਿੱਲ ਲਾ ਕੇ ਜੀਰਕਪੁਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ੁਤ ਸੀਟਾਂ ਜਿਤੀਆਂ।

R K

ਵਾਜ਼ਬ ਭਾਅ,
ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰਵਿਸ

Carpet & Flooring, Inc.

*Commercial
*Residential
*Industrial
*Sales
*Installation
*Cleaning
*Repair

6346 N. Claremont Ave.
Chicago, IL 60659

Ravinder Singh Ravi

Punjab TimesEstablished in 2000
10th Year of PublicationPublished every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018**Ph:847-359-0746**
Fax:847-705-9388**Editor:**
Amolak Singh Jammu**Astt. Editor:**
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh**Graphics:**
Mandeep Singh**California Bureau:**
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952Charanjit Singh Pannu
408-608-4961Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664**Director Bus. Relations:**
Pritam S. Grewal
408-406-0703**Jalandhar Bureau:**
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200**Distributed in:**
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Mississippi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusetts, Washington, Kansas, Minnesota**ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ**
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 65 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 300 ਡਾਲਰਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਲੇਖਾਂ
ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ
ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ
ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਚ ਕਰਦਾ
ਹੋਵੇ।**Disclaimer**The views expressed in the
articles published in the columns
of Punjab Times are that of
their writers, and it is not
implied that Punjab Times
endorses them.Sameway Punjab Times
does not necessarily endorses
the claims made in the
advertisements published in
Punjab Times.**All disputes subject to
Chicago jurisdiction.****ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼****ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਰੇਲ ਫਾਟਕ 'ਤੇ ਰੁਕੀ**

ਕੀ ਗੈਰ ਪੋਜਨਾਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਚੈਕ ਫਤਾਉਂਦੇ ਜਾਣਾ, ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿਹਾਡਾ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਿਕਰੀ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਖੜਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲੰਧਰ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਲਾਈ ਓਵਰ ਸੂਰੂ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਲਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕਥਿਤ ਵਿਕਾਸ ਕਈ ਕਈ ਸਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹੀਂ ਹੈ। ਜਦ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਲ ਜਾਂ ਸੜਕਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਟੈਂਡਿਕ ਏਨੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਾਲ ਲਾਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਫਟਾਫਟ 'ਵਿਕਾਸ' ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਠਾਂ ਭਰ-ਭਰ ਬਾਲੁ ਸਹਿਬ ਚੈਕ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਕਾਂ ਉੱਪਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਚੀਦਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਹ ਅੱਧ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸੁਰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਸੁਰ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੈਪਟਨ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਮੂਲੋਂ ਮਾਤ੍ਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਦਤਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸੁਰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁਹੰਮ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾਂ ਮੁਹੰਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਦੇ ਐਨ ਸਾਹਮਣੇ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੜੇ ਖਹਿਬੜਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦੇ ਤਰੱਦੂਦ ਨਾਲ ਚੁਪੈ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਉੱਪਰ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੀ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਾਅਦਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਤਦ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਹੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਿਰਫ ਲੀਡਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮਰੱਥ ਦੇਂਗ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਹੀ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾਂ ਮੁਹੰਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਹਿਤੀ ਦਾ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਦਲ ਦੇ ਬੁਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਨੂੰ ਇਕਜੁਟ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਦਾ ਤਾਂ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਮੁਹੰਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੁਹੰਮ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਭਿੰਡ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਕਥ ਕੁ ਦਿੱਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰਨੇ ਪੈਂਗਣ। ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਤਦ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਹੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਾਂਗ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸਿੰਪ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਰਫ ਲੀਡਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ।

ਗਿਆਨੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਨੀਵਰਸਿਸਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡਾ. ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਸਿੰਖ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦਾ ਡਰ ਬਾਦਲ ਦਲ ਨੂੰ ਛੇੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੰਬਣੀ

* ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿਆਂਗੇ-ਬਾਦਲ
* ਰੁੱਸੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨੇੜੇ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ

ਬਠਿੰਡਾ : ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਇਹ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਵੀ ਵਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿਥੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕਰੀਬ ਪੈਂਦੇ ਦੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਵਿਚ ਆਈ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਦਾ ਮਾਪ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਥੇ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਥਿਤ 'ਡੇਂਡੇ' ਦੇ ਸੌਰ ਨਾਲ ਜਿੱਤਦੇ ਆ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਈ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 'ਪ੍ਰਧਾਨ' ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਪਰਖ ਇਕੱਲੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਦਾਵਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਗਰੁੱਪ ਉਸ ਦੀ 'ਛੂਹੀ' ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੱਲ ਅੰਦਰਲੇ ਆਗੂ ਵੀ ਜਤ੍ਤਾਂ 'ਚ ਤੇਲ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਚੱਕਰਵਿਉ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਖਾਸਕਰ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਇਸ ਲਈ ਜਿਥੇ ਮੀਂਹ ਵਾਂਗ ਪੈਸਾ

ਵਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਂਅਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਰੁਸੇ ਤੇ ਬਾਗੀ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਕ ਇਕ ਵੋਟ ਦਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰੁਸੇ ਤੇ ਬਾਗੀ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਲੋਸ ਕੇ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਫਰਖਦਿਲੀ ਨਾਲ ਮੁਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪਲੋਸ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਟੋਹੜਾ ਪੱਤੇ ਦੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜੰਲੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਇਸੇ ਕੱਡੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕੱਲੇ ਪੰਜੰਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਾਦਲ ਦਲ ਜਾਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰੁਸ

ਕੇ ਦੂਰ ਹੋਏ ਆਗੂ ਜੋ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫਾਰਮਲਾ ਸਿਰਫ ਵੱਡੇ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲੱਕ ਛੋਟੇ ਤੇ ਆਮ ਵਰਕਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਦੀ, ਬਲਾਕ ਸੰਮੱਤੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਟ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰੁਸ ਕੇ ਗਏ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

ਕੱਤਾ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ

ਤਪਾ ਮੰਡੀ: ਤਪਾ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਵਾਕਿਆ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੋਇਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਤਪਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਅਸਟਾਟਮ ਫਰੋਸ਼ ਰਾਜਿਦਰਪਾਲ ਆਪਣਾ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਖੋਕਾ ਬੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਿਨ ਸਮੇਂ ਵੇਚੇ ਅਸਟਾਟਮ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਰੀਬ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਇਕ ਕਾਲੇ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਖੋਕੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਖੋਕਾ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰਕਮ ਵਾਲਾ ਲਿਫਾਫਾ ਚੁੱਕ ਲਵੇਗਾ।

ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਾ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਪੈਸਿਆਂ ਵਾਲੇ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਕੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਕੁੱਤਾ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਲਿਫਾਫਾ ਲੈ ਕੇ ਕਰੀਬ ਇਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਭੱਜਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਸਟਾਟਮ ਫਰੋਸ਼, ਵਸੀਕਾ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਭੱਜਦੇ ਰਹੇ। ਕਰੀਬ ਅਧੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਸੱਦੋਂ-ਜਹਿਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਤੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਲਿਫਾਫਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਲਿਫਾਫਾ ਹੌਥ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਸਵੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਯੋਧਚਾਲ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੰਘੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਸਾਮ ਨੂੰ ਇਥੇ ਫਾਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ, ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਜਗਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਇਥੇ ਸਰਮਾਇਆ ਲਾ ਕੇ ਵੱਡਾ ਲਾਹਾ ਖੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ।' ਫਾਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇਸੀ ਤੇ ਬੀਬੀ ਦਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇਸੀ ਦੇ ਜਸਦਿਲ ਮੈਨਸ਼ਨ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜਾਮਨੀ ਭਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਾਰਣ ਸਾਧਾਰਣ ਸਾਧਾਰਣ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਨੋੜ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਪੱਧੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਨਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਵਜੂਦ 'ਤੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਬਾਣੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਾਉਣ 'ਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੀ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

Business For Sale

4 In 1 Combo Business In Palatine (IL)

- *Northwest Suburbs
 - *Over 60 Parking Spaces
 - *Cheapest Rent You Can Have
 - *Good Customer Base
 - *Owner Retiring
 - *Family Business
- Grocery, Sweets, Movies and Indian/Pakistan Carryout

Contact : 847-358-2600 (Ghulam)

All Inventory And Equipment Included In Sale Price. Business Established Since 1980.

SYAN VIDEO PRODUCTION, INC.

Professional HD Video & Digital Photo Production

Multiple Camera Shooting / Digital Still Photography (with flush mount Album)

Live Video Display with Large Screens

DJ Service with Laser Lights

Call Toll Free : 1-888-RAJ-SYAN (725-7926)

(With 14 years Experienced)

SV
PRODUCTION

734-261-0936 / 734-890-1767

E-mail: raj@syanvideo.com

or visit at: www.syanvideo.com

ALL ★ STARS

★TRUCK DRIVING SCHOOL INC★

ਪਾਕਿ ਨਾਲ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਨਾ ਮੋੜੋ

ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕ ਖੁਸ਼ਗਵਾਹ ਪਲ ਉਹ ਵੀ ਸੀ, ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੋਟੇ (ਜੋ ਉਸ ਵਕਟ 9 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ) ਨੂੰ ਸਾਲ 2004 ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਲਾਹੌਰ 'ਚ ਖੇਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਸੇਚ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਪੰਜਾਬੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਆਂਦੀ ਸੀ।

ਰਾਜਦੀਪ ਸਰਦੇਸਾਈ

ਭਗਤ ਕੀਤੀ। ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਬੀ ਕਾਰ ਖੜੀ ਸੀ, ਪੈਵਲਿਅਨ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਨੀਲੀ ਹਰੀ ਜ਼ਰਸੀ ਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਵੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਰੋਮਾਂਸ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ। ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਸੇਚ ਦੇ ਆਖਰੀ ਉਵਰ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਟੀਮ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਜਿੱਤ ਪੱਕੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗੀ, ਕੁਝ ਨਿਰਾਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਝੰਡਾ ਮੇਰੇ ਬੋਟੇ ਨੂੰ ਦੇ ਇੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਘਰ ਆਉਣੇ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਬੋਟੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੋ ਝੰਡੇ ਸੀ ਤਿਰੰਗਾ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਝੰਡਾ।

ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਨੋਂ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਸਮੀਅਤ ਕੱਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਰੁਮਾਨੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਤੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਇਕ ਪਲ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗ ਉਗਲਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟ ਲੜੀ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ। ਦਿਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਾਮਨ੍ਹ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਦੀ ਲਾਬੀ ਵਿਚ ਥੈਂਕ ਕੈਂਕ ਕਿਸੇ ਪਿਆਨੇਵਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਵਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਲਤਾ-ਰਫ਼ੀ ਦੀਆਂ ਹੁੰਨਾਂ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਝੰਡਾ।

ਇਹ ਦੋਰਾਪਨ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਪੁਖਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦ ਸੈਨ੍ਹੂੰ 1999 ਵਿਚ ਕਾਰਗਿਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਮਿਲਿਆ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਨੋਕ ਝੋਕ ਹੋਈ ਕਿ ਜੰਗ ਲਈ ਕੈਂਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਬਹਿਰਹਾਲ ਕੈਮਰਾ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਿਲਣਸਾਰ ਅਕਸ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਜਾਂਦੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਾਗ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲਜ਼ੀਜ਼ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲੁਤਫ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਸੁਰ ਲੜਾਕੂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰੀਫ਼ ਆਪਣੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਰਿੰਦੀ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ, 'ਵਾਹ, ਕੀ ਐਕਟਰ ਸੀ!' (ਸੰਭਵਤ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨੇ 'ਜੁਬਲੀ ਕੁਮਾਰ' ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ।)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਆਪਣਾਨ ਵੀ ਉਨਾਂ ਹੀ ਸੱਚਾ ਲੋਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣੀ। ਕੀ 26/11 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਾਗ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲਜ਼ੀਜ਼ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਲੁਤਫ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਸੁਰ ਲੜਾਕੂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਜੱਫੀ-ਪੱਪੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅੰਤ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਹੈ। ਵਾਹਗਾ

ਰਾਜੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ, 'ਵਾਹ, ਕੀ ਐਕਟਰ ਸੀ!' (ਸੰਭਵਤ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨੇ 'ਜੁਬਲੀ ਕੁਮਾਰ' ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ।)

ਆਖਰਕਾਰ, ਵਿਦਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦ ਸੈਂਜ਼ ਲਜ਼ੀਜ਼ ਕਬਾਬ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰਾਉਣ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਡ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਧੀਨ ਪਿਆਰੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਆਪਣਾਨ ਵੀ ਉਨਾਂ ਹੀ ਸੱਚਾ ਲੋਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣੀ। ਕੀ 26/11 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ

ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਬਲਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ, 'ਵਾਹ, ਕੀ ਐਕਟਰ ਸੀ!' (ਸੰਭਵਤ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨੇ 'ਜੁਬਲੀ ਕੁਮਾਰ' ਦੀਆਂ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ।)

ਆਖਰਕਾਰ, ਵਿਦਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜਦ ਸੈਂਜ਼ ਲਜ਼ੀਜ਼ ਕਬਾਬ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰਾਉਣ ਲੈ ਕੇ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਿਆਰੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਿਆਰੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਾਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼

ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮਤਲਬ ਸਥਾਈ ਸਾਂਤੀ। 26/11 ਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੁਖਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਮ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਿਵੇਂ ਖੇਡ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੰਤਰ ਦੇ ਇਕ ਧੱਤ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਲੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਕਾਰਾਦ ਹੋਏ ਅ-ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਖਤੀ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ? ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਸਿਖਰਲੀ ਸੌਂਕ ਨੂੰ ਸਹੀਕਾਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ 26/11 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਾਲਾ ਸਵਰੂਪ ਭਾਰਤ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਰੀਆਂ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤੋਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਲਗਾਵ ਦਾ ਵੀ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਰੰਗਭੇਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੱਖਣ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਬਹਿਸ਼ਕਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰੰਗਭੇਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਕਾਰਗਰ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਕਵਾਇਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੱਖਣ ਅਫਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੰਗਭੇਦ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਲਾਗਤਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ 'ਗੈਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ' ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸ਼ਾਰਫ ਪ੍ਰਸਾਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧੀਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਰੀਤ ਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੱਕੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਧੀਂ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਕਿਵੇਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿੱਗੇ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਰੀਤ ਦੀ ਹੈ।

ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਉਂਡੀਨੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਹੋਦਾਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਲੋਕੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਰਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਤੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਤੇ ਬਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ। ਮਹਿਸੂਲ ਕਿਵੇਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਬਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਬੇ-ਮਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਉਹ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਜੋ ਸਰਹੋਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵਿਗ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੱਡ ਬੀਤੀਆਂ-ਕੁਝ ਜੱਗ ਬੀਤੀਆਂ

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਤਾਬਦੀਆਂ ਵੇਖਣ ਦਾ ਸਭਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1969 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਸਤਾਬਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰਲੀ ਇਸ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗੁਰਗੰਦੀ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਂਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ।

ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਸੂਣੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਭਗ ਮੌਕਾ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹ

ਮਿਲ ਗਿਆ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵਿਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ 21 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਚਲਣਾ ਸੀ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਵਖੋ-ਵੱਖ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਸੰਤ, ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ, ਸ੍ਰੇਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਤੋਰਨਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 11 ਕੁ ਵਜੇ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੇਟ ਹੀ ਤੁਰਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਹੁਮ-ਹੁਮਾ ਕੇ ਪੁੱਜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਲਈ ਬੜੇ ਹੀ ਸੁਚੰਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਈ ਬਸ ਤਿਆਰ ਖੜੀ ਸੀ, ਦੋ ਹਾਥੀ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਗੁਰੂ ਦਰ 'ਤੇ ਝੂਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜੋਹਰ ਸੰਗਤਾਂ ਤਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੈਕਾਰੇ ਗੁੜ ਰਹੇ ਸਨ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਤੀ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਅਸੀਸਾ ਸਦਕਾ ਪੰਜ

ਬਹੁਤੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਆਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਯਾਤਰੁ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਬੱਸਾਂ ਵਾਪਸ ਮੋੜਨੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਕੁਝ ਭਲੇਖਿਆਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਸੀਟਾਂ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਹੀ ਪਈਆਂ ਸਨ।

ਹਰ ਪਤਾਅ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਲੰਗਰ ਦੇ ਗਢੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵੰਡੀਆਂ। ਫਲ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੇ ਲਿਫਾਫੇ ਵੰਡੀਆਂ ਬੱਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁਜਣ 'ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਉਪਰ ਸਜਾ ਕੇ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਖੜਨਾ, ਵੇਖਣੋਗੇ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਸਾ ਦਿੱਤੇ, ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਤਕਾਂ, ਫੁਲ ਕਿਆਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸੁਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਣਥਕ ਸੇਵਾ ਨਭਾਈ। ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਖਲੋ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਟਰੱਕਾਂ ਵਿਚ ਪੁਰੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ।

ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਵਿਚੋਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਵਡਮੁੰਲੀਆਂ, ਭੇਟਾਵਾਂ ਸਚਖੰਡ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤਬਲੇ ਲਈ ਸਿੰਗਾਰੇ ਘੋੜੇ, ਦੁਸ਼ਾਲੇ, ਸੌਨੇ ਮੜੀਆਂ ਕਾਠੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਕਲਗੀਆਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਪਾਲਕੀਆਂ ਛੱਡਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਥਾ।

ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਗੰਦੀ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਕਈ ਦਿਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਂਦੇ ਸਨ। ਸੇ ਸੰਗਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਚਲੇ ਵੀ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਗਲੀ, ਚੌਕ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਰੰਗ

ਯਾਤਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ

ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਆਉ ਭਗਤ ਦੀ ਆਸ ਸੀ। ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ. ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. ਬਸਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ।

ਜਿਥੇ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਰੈਣ ਬਸਮੇਰੇ ਲਈ ਪੁੱਜਦੀ ਉਥੇ ਹੀ ਕੁਝ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈ ਜਾਂਦਾ। ਬੱਕੀਆਂ ਟੁੰਟੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਪਿਛੇ-ਪਿਛੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅੰਗੇ ਅੰਗੇ। ਖਿਲਦੇ ਬੈਲ ਸੁਣੇ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ'। ਬੱਕਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜੂਰਗਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ 50 ਕੁ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨੀਲੀਆਂ ਕਮੀਜਾਂ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵੀ ਘਟ ਵਧ ਹੀ ਲੱਭਦੇ, ਸਿਹੜੇ ਕਿ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਭਾਡੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਪੱਕੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਨੇ ਰਾਹ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਬਸ ਵਿਚ ਹੀ ਪੱਕੇ ਡੇਰੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ ਲਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਸ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਬਸ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਿਇਆ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਸੌਣ ਅਤੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਬੈਡ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਏ.ਸੀ. ਵਾਲੀ ਤਾਂ ਮੌਜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮੱਛਰਾਂ ਨੇ ਖੁਬ ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵਾਲੇ ਬਲੱਡ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਚੱਖਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬਥੇਰੇ ਹੀਲੇ ਕੀਤੇ।

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਸਿੰਘ: ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤਾਂ ਬੱਡੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਹਰ ਸਹਿਬ ਵਿਚ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

ਵਰਤਦਾ ਸੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਕਿਥੇ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ

ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਉਦਮ

ਨਾਲ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਬੋਹੜ

ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਸੀਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ

ਵਰਤਦਾ ਸੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਕਿਥੇ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ

ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਉਦਮ

ਨਾਲ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਬੋਹੜ

ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਸੀਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ

ਵਰਤਦਾ ਸੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰ

ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਕਿਥੇ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ

ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਉਦਮ

ਨਾਲ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਬੋਹੜ

ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਸੀਬ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ

ਵਰਤਦਾ ਸੀ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰ

ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਕਿਥੇ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ

ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਉਦਮ

ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ

ਸਿਕਾਗੇ: ਮਿਡਵੈਸਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾਤਾ ਬੜੀ ਸੁਰਧਾ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਖਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਰਾਗੀਆਂ, ਢਾਡੀਆਂ ਤੇ ਕਬਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜਸ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੁਰਧਾਲੂ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪੁੱਜੇ।

ਰੰਗ ਬਿਰਗੀਆਂ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ, ਗੁਬਾਰਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਅਲੋਕਿਕ ਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਨਿਠ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਬਾ ਤੇ ਨਾਮਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਅਮ੍ਰਿਤਮਣੀ ਵਰਖਾ ਨਾਲ ਤੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੂਰੀ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜਸ ਸਰਵਣ ਕਰਾਇਆ।

ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਰਵਸਦਾਨੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ-ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਣੁੱਟ ਵਰਤਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਪਕੋਤਿਆਂ, ਪੜੀ-ਛੋਲਿਆਂ ਤੇ ਮਿਠਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਸੌਖੀ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਵਿਸੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

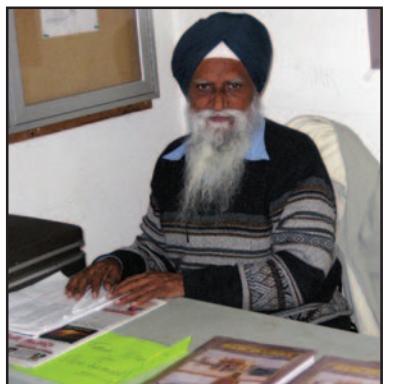
ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਸਭੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾਤਾ ਰਵਾਇਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੁਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ

ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਟੈਕਸਸ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਦਿਹਾਤਾ ਮਾਨਦੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ 11 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ। ਆਉਂਦੇ ਵਾਰੇ ਦੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸੁੱਖ ਭਰਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਵੀ 31 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਖਾਸ ਰੋਣਕਾਂ ਸਨ। ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਚੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰੈਂਡੇ ਗਏ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਭਾਂਤ-ਸੂਭਾਤੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਮਿਸ਼ੀਗਨ 'ਚ ਦੂਜਾ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ

ਛਿਟਕਾਇਟ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਹਾਈਟਸ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਹਿਨਮਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੈਂਪ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਕੈਂਪ ਲਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ

ਵੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੱਜ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਬੜੂ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੋਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਟੀਚਰ (ਡੇਟਾ ਰਹਿਤ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਕੇ, ਗੁਰਸਿੰਖੀ ਕੈਪ ਲਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਸਨ ਹਾਈਟਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕੈਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨਵੰਬਰ ਦਾ ਪਾਰ ਮਹੀਨਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਖੇ ਕੈਪ ਚੱਲਿਆ, ਜਿਥੇ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕੈਪ ਮੈਡੀਸਨ ਹਾਈਟਸ ਵਿਖੇ ਲੱਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਕੀਰਤਨ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਸਿੱਖਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 27 ਦਸੰਬਰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਕੁਇਜ਼ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਲ 13 ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 6-9 ਸਾਲ, 10-13 ਸਾਲ, 14-18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਕਰੀਬ 300 ਤੋਂ ਵਧ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਆਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਸਰਾ ਪਿਕਚਰ ਰਾਉਂਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤੀਜਾ ਬਜ਼ਰ ਰਾਉਂਡ।

ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਤਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਸੀ ਕਿ 2 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਚਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀ ਰਹੀ। ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਗਏ। ਸਹੀ ਜਾਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਲੋਂ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਂਟਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਜ਼ਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ 4 ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ, ਬੀਬੀ ਸਿੰਮੀ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਣੁੱਟ ਵਰਤਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨੈਪਰੇ ਚਾਤ੍ਰਨ ਲਈ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਕਾਹਲੋਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਰੂਲਾ, ਕੰਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਪੁਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ 'ਚ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਕੈਂਪ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੱਚੇ

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਤੇ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੇ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ 2009 ਮੁਬਾਰਕ !

ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ
(ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ)
847-477-1613

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਜਿੰਦੀ) ਬੰਧੂੜਾ
(ਪ੍ਰਧਾਨ)
847-529-1464

**ਸਮੂਹ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ
ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ**

ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਵਾਇਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਲੱਬ, ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖੇਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਵੱਡੇ 'ਚ ਪੈਰ ਧਰਨ ਉਤੇ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ। ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਗੁਰੇਜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਚਾਣ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਣੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2009 ਲੇਬਰ ਡੇ ਵੀਕ ਐਂਡ 'ਤੇ ਐਤਵਾਰ 6 ਸਤੰਬਰ, 2009 ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਬਸੀ ਫੁਡਜ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਗੰਧੀਂਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਾਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਾਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਸੂਗਰ ਕੇਂਦਰੋਲ

ਇਸਤਰੀ ਰੋਗਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ੁਭ ਤੋਂ ਮੁਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜ਼ਿੰਦੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਅੱਜਕਲੁ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੰਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਿਹਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com

Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

PUNJAB AUTO WERKS

Akal Transport Corp

For Excellent Auto Body Work, Taxi
Cab Leasing, 24 Hours Towing,
Complete Auto Repair of Domestic
& Foreign Cars

ਅਮਰੀਕਨ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਕਾਰਾਂ ਦੀ
ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ
ਭਾਵ ਉਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਟੈਕਸੀ ਕੈਬ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

Call
Gurcharn Singh Jhaj
Jaidev Singh Bhattal
Sukhraj Singh Takhar

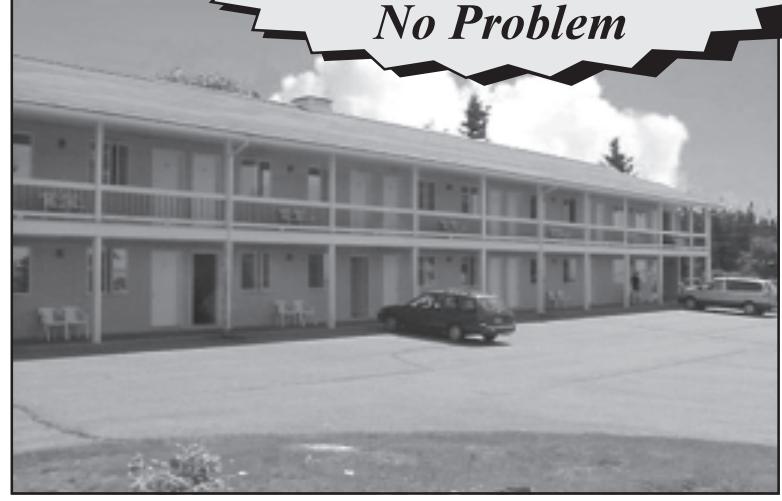
1930 W. Hubbard St., Chicago, IL
Tel. 312-243-3344, 312-243-2255
Fax: 312-243-2277

GNSK Consulting Inc.

PDA Loan Consulting Inc.

ਅਸੀਂ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਇਲੀਨਾਈ, ਇੰਡੀਆਨਾ,
ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਆਇਓਆ, ਮਿਨੀਸੋਟਾ, ਕੈਨੈਟਕੀ ਵਿਚ
ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਲਿਕਰ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਮੌਟਲ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ
ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

No Credit? Bad
Credit??
No Problem

Difficult Loans?
No Problem

ਅਸੀਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੋਨ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਾਲ ਕਰੋ

ਹੈਪੀ ਸਿੰਘ ਹੀਰ : 630-205-6575

ਦੀਪਕ ਸ਼ਾਹ : 847-650-0104

E-mail : happyheer71@yahoo.com, deepak_shah@yahoo.com

ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਪਸੂਪਤੀਨਾਥ ਮੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀ ਕੱਢੇ

ਕਾਨਮੰਡੂ : ਨੇਪਾਲੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪਸੂਪਤੀਨਾਥ ਮੰਦਰ 'ਚ ਸ਼ਬਦਦਸਤੀ ਦਾ ਥਾਲ ਹੋਏ ਸੈਕੱਤੇ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਲੰਘੀ 2 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਜਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਤੀ। 261 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪੁਜਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਮਾਉਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੁਆਲੇ ਪੁਲਿਸ ਤੈਨਾਤ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਚੁਣੇ ਨਵੇਂ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪੁਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਜ਼ਤ ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਉਵਾਦੀ ਅਤੇ ਯੰਗ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੀਗ (ਵਾਈ.ਸੀ.ਐਲ.) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੀਤੀ 1 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ

ਬਾਂ ਅਪਣੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਦਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ। 261 ਵਰ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪੁਜਾਰੀ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।" ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਭੰਡਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਪ੍ਰਚੰਦ ਵਲੋਂ ਯੰਗ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੀਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀਆਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੈਕਣ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਤੁਲ ਫਤਿਆ।

ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਦਰਾਤ ਪਈ : ਪਸੂਪਤੀਨਾਥ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ 'ਕੋਸ਼ਿਸ਼' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੱਤਾਗੀ ਗਨਜੋੜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਬਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਗਨਜੋੜ 'ਚ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਾਤ ਪੈ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂ ਨੇਪਾਲੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਰੰਗਤ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਪੁਸ਼ਪ ਕਮਲ ਪ੍ਰਚੰਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, "300 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਸੂਪਤੀਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਕ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਦਖਣ-ਭਾਰਤ ਦੇ 'ਭੱਟ' ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਇਤਾਜਾ ਨਹੀਂ।" ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਇਤਫਾਕ ਹੀ ਹੈ।" ਸਾਬਕਾ ਗੁਰੀਲਾ ਆਗੂ ਦੇ ਇਹ ਬਿਆਨ, ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਗੱਦੀਉਂ ਲਾਹੌ ਰਾਜ ਗਿਆਨੇਦੰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਪਿਛੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਿਆਨੇਦੰਤ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਰੰਗਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਮਾਉਵਾਦੀ ਭਡਕ ਉਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਥਾਨਕ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ 'ਚ ਬਿਠਾ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਮਾਉਵਾਦੀ ਮੰਡਰੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਬੀਂਗ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੀਗ ਦੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ

ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੇਪਾਲੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਜਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਗੁਰੀਲਿਆਂ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਨੇਪਾਲੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਲਈ ਰੋਕ ਦੇ

ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਪ੍ਰਚੰਦ

ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾ ਕੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਉਵਾਦੀ ਮੰਡਰੀ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਸੂਪਤੀਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਾਨਮੰਡੂ 'ਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਵਾਂਗਾ।" ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਦਰਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ-ਨੇਪਾਲ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਤੇਰਤ ਨਹੀਂ ਆਈਗੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮੰਡਰਾਂ ਦੀ ਜਿਹਤੇ ਨੇਪਾਲੀ ਪੁਜਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਭੱਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਨੇ

ਦੋ ਹੋਰ ਨੇਪਾਲੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। 'ਭੰਡਾਰੀ' ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪੁਜਾ ਲਈ ਸਮਾਨ ਮੁਹਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੰਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤੰਤ੍ਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਅੰਭਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ 32 ਮੈਂਬਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਗਠਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਦੋ ਸਰਦਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਜਾ ਲਈ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੁਜੀ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਭਰ ਦੇ ਤਾਲੇ ਟੈਂਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਤਿੰਨੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਪ੍ਰਚੰਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

ਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਸਿੰਖ

ਹਿੰਦੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੋ
ਸਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ-847-791-9331

Singh Driving School

473-W, Northwest Highway, Palatine-12-60067

ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੋਣਕ ਮੇਲਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

www.Raunakmela.com

Enjoy Live Radio Show

Every Sun: 9am-9.30am

(Central Time)

on 1590AM

or on Internet.

Since 1983

ਮੇਜ਼ਬਾਨ: ਪੰਮੀ ਗਿਲ

Loose Weight Feel Great!

Fast Weight Loss

*Natural *Guaranteed

*Doctor Recommended

ਕੁਦਰਤੀ ਹਰਬਲ Products ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਭਾਰ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ Side Benefits ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਘਟਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

IQBAL KAUR

Ph: 708-444-0554

ਬਾਪੁ ਆਸਾ ਰਾਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਉਠਿਆ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਬਾਪੁ ਆਸਾ ਰਾਮ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਸਰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਘਰਦੇ ਰੋਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ 111 ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਆਸਰਮ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਚਨਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਸਰਮਾਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਈਂ ਵਿਵਾਦ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਹਿ

ਤਿੰਨ ਦਰਿਆ-ਘੁੰਗਰ, ਸਤਲੁਜ ਟੱਪ ਕੇ
ਰਾਵੀ ਤੇ ਛਾਂਗ ਮਾਰਨਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੱਖ ਤੇ ਇਕ
ਬੜੀ ਬੇ-ਅਸੂਲੀ ਤੇ ਨਿਰਲੱਜ ਹਰਕਤ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ
ਸਰਕਾਰ ਇਸਮਾ ਜੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਰਹੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਠੁਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨ-
ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ 24 ਮਾਰਚ, 1976 ਦੇ
ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਵੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ
ਕੇ, ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 70.0 ਲੇਅਫ਼ ਪਾਣੀ, ਦੋਹਾ
ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਅਧੋ ਅੱਧ ਭਾਵ 35-35 ਲੇਅਫ਼,
ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਸਿਸਟੇ ਸਿੱਖੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੋਹਾ
ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ 51 ਲੇਅਫ਼ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟ ਕੇ 35
ਲੇਅਫ਼ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ 19 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 35 ਹੋ
ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ

ਦਾ ਸਾਰਾ 51.0 ਲੇਅਫ਼ ਪਾਣੀ ਵਰਤ ਚੁਕਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨਵੀਂ ਵੰਡ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲਗਭਗ 6 ਲੱਖ ਏਕੜ ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ ਸਿੰਚਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆ। ਏਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੰਦਸ਼ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਕਦੀ ਮੌਸਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ 70.0 ਲੇਅਫ਼ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰਾ ਘਾਟਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਉਸਦਾ 35.0 ਲੇਅਫ਼ ਹਿੱਸਾ ਅਵੱਸ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਹਰਿਆਣੇ
ਨੇ ਖੂਦ ਵੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ
ਐਸਾ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਇਉਂ ਜਾਹਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦਾ ਇਕ
ਘਟੀਆ ਦਰਜੇ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ। ਇਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ
ਨੇ ਜੋਗਾਵਰ ਦੀ ਸੱਤੀ ਵੀਹੀ ਸੌ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ
ਵੰਡ ਕਰਨੀ। ਹਰਿਆਣੇ ਨੇ ਇਸ ਦੁਰ-ਵੰਡ
ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਤਲੁਜ-ਯਮਨਾ
ਨਹਿਰ ਬਣਾਉਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗੁਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਛ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੈਧ ਪੱਤਰਾਂ ਉਪਰੰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁਧ ਉੱਚਤਮ ਨਿਆਲੇ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਬੱਲੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਪਰ ਜਾਣਾਏ ਇਸਦੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਸਥ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਰਾਵੀ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਯੰਕਟ ਦੇ ਮੰਡਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ, ਉਸਦੂ ਕੁਛ ਦਰਸ਼ਨੀ (Cosmetic) ਪੋਚਾ-ਪਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਮੇਤ ਇਕ ਤਿੰਨ-ਧਿਰੀ ਸਿੰਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਢਾਲ ਕੇ, ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਵਾ ਲਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ 1955 ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਇਤਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸੰਧੀ ਨਹੀਂ, ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸੇ ਪਹਿਲ 158.5 ਲੇਅਡ ਪਾਣੀ ਨੂੰ 17.07 ਫੁਲਾਅ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ:

ਪੰਜਾਬ = 42.2 ਲੋਅਫ਼,
ਰਾਜਸਥਾਨ = 86.0 ਲੋਅਫ਼,
ਹਰਿਆਣਾ = 35.0 ਲੋਅਫ਼,
ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸ਼ਮੀਰ = 6.5 ਲੋਅਫ਼,
ਦਿੱਲੀ = 2.0 ਤੇ ਕੇਲ 171.7 ਲੋਅਫ਼।

ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਤਲੁਜ-ਯਮਨਾ ਨਹਿਰ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁੰਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਪਟ, ਚਾਲਕੀ ਤੋਂ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਥ ਕਟਵਾ ਲਏ ਗਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। 31 ਦਸੰਬਰ, 1981 ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਜਗਮਗ ਕਰਦੀ ਸ਼ਾਮ ਜਿੰਥੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭਰੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸ਼ਾਮ ਸੀ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਉਸਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਲਈ ਇਕ ਕਾਲੀ ਸ਼ਹ ਉਦਾਸ ਸ਼ਾਮ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਲੀਨ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਪਟੀ ਤੇ ਲੀਚਤ ਭੁਮਿਕਾ ਦਾ ਪੁਰਾ ਚਿੱਠਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਏਥੇ ਗੁਜ਼ਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਕਾਂਡ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਪਟੀ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧਾ ਹੋਈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਾਖਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਉਪਬੰਧਤ ਸਤਲੁਜ-ਜਮਨਾ ਨਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮੇਰਚਾ ਵੀ ਲਾਇਆ।

ਕਈ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ-ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ
ਅਪਰੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਤਲ, ਉਤਰ
ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲ-ਜ਼ਿਹੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹਤ
ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24 ਜੁਲਾਈ, 1985 ਨੂੰ
ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਆਕਾਲੀ
ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ
ਬਾਰੇ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਰਾਜੀਨਮਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਦੇ
ਪੈਰ੍ਹਾ 9 ਵਿਚ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਵੇਂ
ਸਿਰਿਉਂ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਤੀਰਾ ਤੈਅ
ਹੋਇਆ-

9.1. ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਤੇਨੀ ਮਾਤਰਾ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਤਨੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਪਿਹਲੀ ਜੁਲਾਈ, 1985 ਨੂੰ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਸਰੇ ਖਪਤਕਾਰੀ ਮੰਡਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਵੀ ਉਤੇਨੇ ਗੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਰੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰਾ 9.2 ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

9.2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ, ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਖੀ ਉੱਚਤਮ ਨਿਅਤੀਲੇ ਦਾ ਜੱਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

9.3. ਸਤਲੁਜ-ਜਮਨਾ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਤੇ ਇਹ ਨਹਿਰ 15 ਅਗਸਤ, 1986 ਤੱਕ ਮੁੰਕਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਨਾ 9.2 ਵਿਚ ਉਪਬੰਧਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1986 ਨੂੰ ਨਿਆਏ ਮੁੜਤੀ
 ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਡਿਸਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ,
 ਉਪਰੋਕਤ 9.1 ਅਤੇ 9.2 ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਰਤਾਂ
 (Terms of Reference) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਥਾਪਤ
 ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਿੰਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਤ 9.1 ਦੇ
 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ
 ਦੇ ਅੰਕਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਭਾਖਤਾ ਤੇ ਬਿਆਸ
 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ (ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.) ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਇਕ ਦੁਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਹਿਸਾਬ
 ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ
 ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਾਰੇ ਅੰਕਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਹੜੇ
 ਇਸ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਡੱਬੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਤਾਂ ਸਰਤ ਨੰਬਰ 9.1 ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਾਇੀ, 1985 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਅਸਲੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵਾਰਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਤਤਾ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਦੂਸਰੀਆਂ ਪਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਰਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਅਰਥ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਕਡੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਾਂ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਰਤ 9.1 ਅਧੀਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੇਵਲ ਤਥਾਤਮਿਕ (Factual) ਪਤਤਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਉਸੇਂ ਅਧਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ 1.7.85 ਨੂੰ ਪੁਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਦੀ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ

ਉਦੂ ਵਾਲ ਸਾਡੇ ਮਨੁਵਾਂ ਵਾਸਤ੍ਰਵਾਦੀ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਬਲਕਿ 1980-81 ਤੋਂ 1984-85 ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅੰਸਤ ਵਾਰਸਿਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਧਰਨ ਕਰ ਲਈ ਜੋ ਸੁਰਤ 9.1 ਦੀ ਸਰਾਸਰ ਢਿੱਲਘਣਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ. ਦੀ ਪਰਖੀ ਹੋਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 41.09 ਲੇਅਫ਼ ਅੰਸਤ ਵਾਰਸਿਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ 18.0 ਲੇਅਫ਼ ਕੁਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ 31.06 ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ 10.36 ਤੋਂ

1955 ਤੋਂ 1987 ਤਕ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਬਿਤ ਛਾਲੜ੍ਹ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕੱਟ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤ ਬੇਚੈਨੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਸਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਚੋਖਾ ਹਿੱਸਾ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। 1976 ਦੀ ਦੁਰਵੰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਹਰ ਹੀਲਾ ਕੇਵਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੂੜ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਖੇਤੂ ਰੁਚੀਆਂ ਹੋਰ ਵਧੀਆਂ ਐਸੀ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਈ ਰਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੀ ਯਥਾਰਥਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਏ।

ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ. ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਉਸਦੀ 11.44 ਵਿਚ ਕੁਝ 'ਫਰਜੀ' (National) ਵਰਤੋਂ ਪਾ ਕੇ ਇਸਨੂੰ 16.20 ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲੱਗੀ ਸਰਤ ਦੇ ਉਲਟ 'ਕਵਰਤੇ' ਤੇ 'ਫਰਜੀ ਵਰਤੋਂ' ਜਿਹੇ, ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸੰਕਲਪ ਘੁਸੋੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਦ ਦਾ ਇਹ ਮੁਲ ਮੁੰਦਾ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੋ ਪਾਣੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ 1985 ਨੂੰ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇੱਕ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੇ ਆਪ-ਹੁਦਰਾ ਕਰਤੱਵ ਸੀ। ਸਰਤ ਨੰਬਰ 2 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ

ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਕੁਲ 77.2 ਲੇਅਫ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 11.1 ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੱਭੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 88.3 ਫੁਲਾਅ ਕੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖਤ ਸੰਕਲਪ ਛਾਲਤੂ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ (Surplus Available Waters) ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ, 1981 ਵਾਲੀ ਸੰਧੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖ ਕੇ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 50.0 ਤੋਂ 38.08 ਲੇਅਫ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ 11.1 ਲੇਅਫ਼ ਨਵੇਂ ਲੱਭੇ ਪਾਣੀ ਵੀ
ਕੇਵਲ ਵਿਖਾਵੇ ਵਾਸਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਹੀ ਹਨ। ਇਹ

ਮਾਧਪੁਰ ਤੇ ਹਨਾ ਰਾਵਾ ਵਿਚ ਪੱਤ ਬਹਸਤਾ			
ਨਾਲਿਆਂ-ਬਸੰਤਰ, ਉੱਝ ਤੇ ਬੇਈਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ			
ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਤਰਾ ਲੇਅਫ			
ਸਥਾਨ	ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ.	ਇਰਾਦੀ	ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
ਨਹੀਂ	41.09	31.06	
ਨਹੀਂ	11.44	16.20	
0	16.76	19.85	

1.7.85 ਤੱਕ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਾਰਸ਼ਕ ਮਾਤਰਾ ਲੋਅਫ

ਰਾਜ	ਪੰਜਾਬ	ਹਰਿਆਣਾ	ਰਾਜਸਥਾਨ	ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ	ਇਤਾਦੀ
ਪੰਜਾਬ	73.35	11.35	ਦਿੱਤੇ ਨਹੀਂ	41.09	31.06
ਹਰਿਆਣਾ	13.34	10.36	ਦਿੱਤੇ ਨਹੀਂ	11.44	16.20
ਰਾਜਸਥਾਨ	33.90	48.67	46.30	46.76	49.85
ਕੁਲ ਜੋੜ	120.59	70.38	46.30	99.29	97.11

ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਵੰਡਣਾ ਸੀ। ਐਸਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਪਰ ਟ੍ਰਿਕਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸਦੇ ਐਸੇ ਫਾਜੂਲ ਤੇ ਹਾਸੇਣੀਏ ਅਰਥ ਕੱਢੇ ਸਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਤਨਾਂਵ 'ਇਨ੍ਹਾਂ' ਦਾ ਪੁਠਾ ਅਰਥ ਕੱਢ ਕੇ ਇਸਨੂੰ 1981 ਵਾਲੀ ਸੰਧੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਊਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਜੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਵੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਆ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ?

ਉੱਜ ਵੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੇ, ਜੋ ਅਜੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵਾਕੰਸ਼ 'ਇਨ੍ਹਾਂ' ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਮੁੱਦਲੱਲ ਅਰਥ ਇਹੋ ਈ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਪਾਣੀ ਹਨ ਜੋ 1981 ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅਖਵਾ 163.2 ਲੇਅਫ਼ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪੈਰਾ 9.1 ਅਧੀਨ ਪੜਤਾਲੇ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ, ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 9.2 ਪੈਰਾ 9.1 ਦਾ ਅਗਲਾ ਪੜਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪੈਰੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਪਾਣੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ 9.1 ਅਧੀਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪੜਤਾਲੇ ਪਾਣੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਵੀ ਨਾਵਾਜਿਬ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਵਰਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੇਵਲ ਰਸਮੀ ਅਮਲ ਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਅਮਲ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਜੰਮ੍-ਕਸਮੀਰ ਦੇ ਵਰਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 9.1 ਅਧੀਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਵਰਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਪਾਣੀਆਂ’ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਸਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ 1985 ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
 ਦਿਵਿਉਨਲ ਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਸਰਤਾਂ
 ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 1981
 ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਧੀਨ ਤਿੰਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 163.2
 ਲੇਅਫ਼ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬੀ.ਬੀ.ਐਮ.ਬੀ. ਦੇ
 ਪੜਤਾਲੇ ਕੁੱਲ 99.29 ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਬੀ 63.91
 ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ
 ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਸਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੰਡਣ
 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਇੱਥੋਂ ਉਲਟ ਉਸਨੇ ਨਾ
 ਕੇਤੂਂ, 1981 ਦੀ ਸੰਧੀ ਆਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਤੇ

ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਜਦੋਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 158.5 ਲੇਅਫ਼ ਅਣਵਰਤੇ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 80.0 ਲੇਅਫ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 37 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 5.0 ਲੇਅਫ਼ ਹੀ ਵਰਤ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਤਕਰੀਬਨ 30.0 ਜੋ 1981 ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰ 36.0 ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਜੇ ਅਣਵਰਤੇ ਪਟੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਣਵਰਤੇ ਪਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜੀਨਾਵੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਗੱਲ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਇਸਤ ਰਸਾਮਦ ਨਹਾ
ਤੇ ਇਰਾਦੀ ਟਿਕਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਮੰਨੀ ਨਹੀਂ ਗਈ।
ਰਾਜਸਥਾਨ ਵੀ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੰਧ ਨਦੀ-
ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਵੀ-
ਬਿਆਸ ਪਾਣੀਆਂ ਉਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ
ਅਸੂਲ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਰਤ ਲਏ ਗਏ 50.0 ਲੋਅਫ਼
ਪਾਣੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੋਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਪੰਜਾਬ
ਦਾ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੇਵਲ 36.0 ਲੋਅਫ਼ ਦਾ ਇੰਧੀ
ਹੱਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਈ 1955 ਵਿਚ ਰਸਮਖਾਨ ਨੂੰ 80 ਲੇਅਫ਼ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕੇਵਲ 72.0 ਲੇਅਫ਼ (ਪੈਪਸੂ ਸਮੇਤ) ਹੀ ਅੰਗੀਆਂ ਸਨਾ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਕਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਉਨਤੀ ਤੇ ਫਸਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Crop Pattern) ਦੇ ਬਦਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਹ ਲੋੜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਅੰਦਰੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹੁਣ 500 ਲੇਅਫ਼ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਰ ਖੇਤ ਵਿਚੋਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਸਿੰਜਾਈ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ 200% ਸਿੰਚਾਈ ਤੀਬਰਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਲਗਭਗ 200 ਲੇਅਫ਼ ਹੀ ਅੰਗੇ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੋਲੋਂ 30.0 ਲੇਅਫ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣੇ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤਿਚਣ ਖਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਕਿ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸੰਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੁਣ 1981 ਵਾਲੀ ਸੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਐਸੀ ਅਤਿਚਣ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਕਿ ਕੋਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸੰਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨਹੀਂ ਜੋ ਸੁਲਾਈ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੰਧੀ ਆਪਣੇ ਅਪ ਹੀ ਮਨਸੂਬ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਰਾਜੀਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਉਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹਿੱਤਿਆਂ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦਸਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੀਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਸੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਦਬਾਅ (Duress) ਹੇਠ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸੰਧੀ ਨੂੰ, ਨਿਰੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੰਗ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਮਸਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਿਠਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਣਾਮ: 1955 ਤੋਂ 1987 ਤਕ ਕਾਰਵੀ-ਬਿਆਸ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਫਾਲਤੂ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਸਿੱਨੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਕੱਟ ਕੇ ਦੁਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤ ਬੇਚੈਨੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਸਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਫਿਰਕ ਰੰਗਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਚੇਖਾ ਹਿੱਸਾ ਫਿਰ੍ਹ ਲੀਹਾ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। 1976 ਦੀ ਦੁਰਵੰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਹਰ ਹੀਲਾ ਕੇਵਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਧੂੜ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ੍ਹ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਖੇਤੂ ਰੁਚੀਆਂ ਹੋਰ ਵਧੀਆਂ। ਐਸੀ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਈ ਰਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੀ ਯਥਾਰਥਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਏ ਤੇ ਹਾਗਿਆਣਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੁਨਰ-ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤਰਵਾਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੌਲ ਪਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਣ-ਵਰਤੇ ਪਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜੀਨਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹਾਣਦਿਆ, ਕੀ ਜਾਣੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ?

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਵੇਂ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਲਾਵਾਂ, ਫੇਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਗਨਾਂ ਤੇ ਰਸਮਾਂ ਦਾ ਚਾਚਾ ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਚੁਪ੍ਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹਰ ਸਗਨ-ਵਿਹਾਰ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਰਾਮ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਹਰ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਲਾਡਾ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪੈਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਭੈਣ-ਭਰਾ, ਸਾਲੀਆਂ, ਭਾਕੀਆਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰੀਆਂ ਸੈਕੜੇ ਪਾਤਰ ਅਜਿਹੀ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਚੰਨ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਮੁਰਖ ਪੁੱਤ ਨੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਬਰਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁੱਢਾ-ਨੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਮੁੰਡੇ-ਖੁੱਡੇ ਬਣ-ਸੰਵਰ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਬਣਨਗੇ। ਪਿਉ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸੌਕੀਨ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਮਝਾਇਆ-ਬੁੱਝਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਆਖਿਰ ਪਿਉ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਉਂ ਕਰੋ ਮੈਨੂੰ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਲੈ ਚਲੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਦਿਸ਼ ਨਾ। ਮੁੰਡਾ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਬਰਾਤ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ। ਸਹੁਰੇ ਵਾਲੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਮੈਂਚੀਰ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਨਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁੜੀ ਨਹੀਂ ਤੁਰਨੀ। ਆਖਿਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੇਹਤਵਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਉਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਸਾਰੇ ਦੀ ਹਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਲਾਡੇ ਦੀ ਦਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਵੇ, ਅਕਲਮਿਦ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਡੋਲੀ ਤੇਰ ਦਿਆਂਗੇ ਵਰਨਾ ਬਰਾਤ ਬੇਰੰਗ ਮੋੜ ਦਿਉ। ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਕੁੜੀਆਂ ਕੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆਂ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ—

ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਆਈਏ ਜਾਈਏ
ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਛੰਨਾ
ਜੇ ਤੁੜੀ ਦੀ ਵੇਤ ਵਟਾਵੇਂ
ਤਾਂ ਫੀਰ ਤੈਨੂੰ ਮੰਨਾ।

ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੇ ਦਾ ਰੰਗ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਭੱਜਾ ਆਇਆ ਤੇ ਬਾਪੂ ਵਾਲੇ ਸੰਦੂਕ ਕੋਲ ਖਲੋ ਕੇ ਘਬਰਾਇਆ ਜਿਹਾ ਬੋਲਿਆ, 'ਬਾਪੂ ਪੰਗਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਕੁੜੀਆਂ ਅਹੰਦੀਆਂ ਨੇ ਡੋਲੀ ਤਾਂ ਤੁਰੂ ਜੇ ਤੁੜੀ ਦੀ ਵੇਤ ਵੱਟੇਂਗਾ। ਭਲਾ ਬਾਪੂ ਤੁੜੀ ਦੀ ਵੇਤ ਕਿਵੇਂ ਵੱਟ ਹੋ ਜੂ? ਸੰਦੂਕ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਬਾਪੂ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ—

ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਆਈਏ ਜਾਈਏ
ਛੰਦ ਪਰਾਗੇ ਰਾਣੀ
ਤੁੜੀ ਦੀ ਵੇਤ ਵੱਟ ਦਿਆਂਗਾ
ਛਾਨਾਟੀ 'ਚ ਲਿਆਓ ਪਾਣੀ....

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਕੁੜੀ ਵਾਲੇ ਸੋਚੀ ਪੈ ਗਏ ਕਿ ਬਰਾਤ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਏ-ਚਾਰ ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਯਾਡੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲਾਡੇ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਪੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਾਕਾ ਪੀ ਤਾਂ ਤੇਰ ਦਿਆਂਗੇ ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਜੁਆਬ ਕੀਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਾ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਹਾਂ ਦੇ ਕਿਥੋਂ ਆਏ?

'ਸੰਦੂਕ 'ਚ'

ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਾਪੂ ਸੰਦੂਕ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਚਿਆ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹ੍ਨੇ 'ਤੇ ਰੌਣਕ ਆ ਗਈ ਤੇ ਉਹਦੇ ਗਲ 'ਚ ਹਾਰ ਪਾਉਣ-ਸਾਗਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਭੱਜੇ ਫਿਰਨਾ ਇਉਂ ਕੁੜਮਾਂ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਪਰਾ ਚੱਲੀ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਪੜ੍ਹੁ-ਪੜ੍ਹੁਓਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਚੁਸ਼ਟੀ-ਫੁਰਤੀ, ਲਿਆਕਤ ਪਰਖਣ ਲਈ ਛੰਦ ਸੁਣਨ ਤੇ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਿਆ। ਛੰਦ ਤਾਂ ਉਜ ਕੀ ਲਿਖਣੇ ਤੇ ਬੋਲਣੇ ਅੱਖ ਕੰਮ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਜਦੋਂ ਦੇ ਪੈਲੇਸਾਂ 'ਚ ਗਏ ਹਨ, ਰਸਮਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਗਨਾਂ-ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਹ ਛੰਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਬਰਾਤਾਂ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕੁੜ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਨਚਰਾਂ ਦਾ ਮੰਚ 'ਤੇ ਤਮਸਾ ਅਤੇ ਮੱਛੀ-ਮੁਰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਦਾਰੂ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਤੱਕ ਗੱਲ ਸਿਮਰ ਗਈ ਹੈ। ਜੰਵ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਪਿੱਛੇ ਧਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁਗੋਲਿਕ ਦੂਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਨ, ਰਾਹ ਵਿਖਰੇ ਸਨ, ਸੜਕਾਂ ਹਾਲੇ ਬਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੰਗਲੀ ਰਸਮੇ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਲਈ ਸਾਬੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤੇ

ਅਸੀਂ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਆਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਟੇਕ ਮੁਕੱਦਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਏਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਛਾਂਚਾ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਦਰਤ ਨੇ ਸਿੰਰਜਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਵਿਚ ਵਕਤ ਗੁਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਨਿਆਸੀ ਤੇ ਜੇਗੀ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪੈਂਡਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਕਲਿਆਣ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਿਸਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਚਲਾਈ ਤੇ ਚਲਦੀ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਅੱਰਤ ਤੇ ਮਰਦ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੁਝਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੇਗੀਆਂ, ਸਨਿਆਸੀਆਂ ਕੋਲ ਚੇਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੱਰਤ ਤੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਅੱਲਾਦ ਦੀ ਲੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹਿਆ ਵੀ ਰੇਵੇ ਤੇ ਕੁਆਰਾ ਵੀ, ਕਹਾਵਤ ਜੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਏ.ਪੀ.ਜੇ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਦੀ ਇਕਲਿਆਂ ਰਹਿਣ ਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਸੁਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬੈਰ 'ਨੋਟ ਤੁੜਾਇਆ ਤੇ ਪੁੱਤ ਵਿਆਹਿਆ ਦੋਵੇਂ ਗਏ' ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੀਏ ਪਰ ਸੰਸਾਰੀ ਮੋਹਰ 'ਚ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੜੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਚਾਅ ਵਿਆਹ ਦਾ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਿਖਰ-ਪੋਰ ਕੇ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਕਿਉਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਘਟੀਆਂ? ਪਰਦੇ ਪਿਛਲਾ ਰਹੱਸ ਹੀ ਇਹੋ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਬ ਹੀ ਬਰਾਤ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਿਆ। ਲਾਡੇ ਨੂੰ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ, ਹੱਥ 'ਚ ਤਲਵਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣਾ, ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਸਵੈ-ਸਰੋਖਿਆ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮਹਿੰਦੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਬਰਾਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਹੇ ਤੇ ਕੋਈ ਸੈਤਾਨੀ ਨਾਲ ਲੁਟੇਰਾ, ਡਾਕ ਨਾਲ ਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਸਾਲ ਤੇ ਫਿਰ ਗੈਸ ਲੈਪ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਇਕ ਬੰਦਾ ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਹ ਦੇਸੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਹਰਕਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਘੰਟੀ ਜਾਂ ਟੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਰਾਹ ਰਸਤਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਦੇ ਸਨ। ਨੇਰੂ ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਬਰਾਤ ਢੁੱਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਗੈਸ ਲੈਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੇਲਣਾ ਵਿਅੰਗ ਕੱਸਦੀਆਂ ਸਨ:

ਸਭ ਗੈਸ ਬੁੱਝਾ ਦਿਉ ਜੀ
ਸਾਡਾ ਕੁਝਮ ਬੈਟੀਂ ਵਰਗਾ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਘੰਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਵਾਸੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਤੇ ਗੈਸ ਲੈਪ ਇਸ ਕਰਕੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਬਰਾਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦਿਹਾਡੀ ਮੁੜਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ।

ਬਣਨ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ 'ਘੰਡ ਵੀ ਗਏ ਤੇ ਫਲਕਾਰੀਆਂ ਵੀ ਗਈਆਂ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੇਦ ਦੇ ਸੱਤ ਫੇਰੇ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਵਿਚ ਨਿਕਾਹ 'ਕਬੂਲ ਹੈ' ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਗ੍ਰਹਿਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਰੱਬ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਅੰਨਾ-ਤਾਨਾ ਦੀ ਰਜਾ, ਡਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਰਧਾਂਗਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਫਰਜਾਂ ਦੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੰਨੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਤੰਦ ਵਿਚ ਬੱਛਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਠੀਆਂ ਘੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲਹੁਣੀਆਂ ਤੱਕ ਦਿਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਠੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਾਤੀ ਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅੰਗ ਦਾ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਛੰਡ ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਮੁੱਛ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਖੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰਮ

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਵਜੋਂ ਹੀ ਵੇਖਣਾ ਬਣਦਾ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

“ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ

ਮੰਦੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਦੁਤਿਯ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤਮ-ਸਤਸ਼ਮਸਤੁ।”

ਇਹ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ‘ਤ੍ਰਿਯ ਚਿੜ੍ਹ’ ਨਾਮੀ ਭਾਗ ਦਾ ਦੁਜਾ ਅਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇ ਜੋ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ “ਮੰਦੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ” ਰਾਜਾ ਚਿੜ੍ਹ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਜੀਹੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਾਸਤਵਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ।

ਇਥੋਂ ਦੋ ਗਲਾਂ ਕਥਨਯੋਗ ਹਨ: ਮਾਤਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਲੋਕਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਪਹਾਤਾਂ ਵਾਂਗਰ ਪੁਰਾਤਨ ਹੈ।

ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦੀ ‘ਉਦੀਪਸ’ (Oedipus) ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਸਾਰ (Motif) ਇਹ ਵਿਭਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ

॥ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ. ॥

ਆਧੁਨਿਕ ਮਹਾਂ ਵਿਗਿਆਨੀ ‘ਫਰਾਇਡ’ (Freud) ਨੇ ਉਦੀਪਸ ਮਾਨਸਕ ਰੋਗ (Oedipus Complex) ਦੀ ਉਲੇਖਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਰਤਾ ਸਾਰੰਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਬਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਉਂ (Sohisticated) ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਲੋਕਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਇਹ ਮਨੋਬ੍ਰਤੀ ਸਾਰ ਮਦੇਈ ਮਾਂ ਦੀ ਯਕਵਕ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ-ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ। ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਹਾਣੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜੋ ਕਿ 400 ਕੁ ਹਨ, ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਮਨੋਬ੍ਰਤੀ ਸਾਰ ਇਹ ‘ਉਦੀਪਸ’ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ‘ਮਨਾਲੋਚਨ’ (Psychoanalysis) ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਉਲੇਖਨ ਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਨੇ ਚਿਤ੍ਰਮਈ ਤੇ ਹਨਿਵਤਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿਹੜਾ ਬਾਕੀ 400 ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾ ਗੋਹਯ ਰਹਸ਼ ਬਤਾ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਜ, ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਅਵਿਲੰਭ ਬਣਾ ਕੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਨੇਕ ਹੋਰ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆਂ ਟੁੰਗਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਪੰਡਤ ਗੁਣਾਚਾਰ ਦੀ ਰਚਿਤ ‘ਬ੍ਰਾਹਮਕਥਾ’ ਜੋ ਕਿ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਬਤ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਕੀਥ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹਾਨਤਾ ਰਾਮਾਯਣ ਤੇ ਮਹਾਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, (See, A History of Sanskrit Literature, by Dr. Keith. p. 266) ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਕਿ ਸੱਤ ਲੱਖ ਸਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿ ਤੋਰ ਚੋਰ, ਕਸੇਮੰਦ੍ਰ ਦੀ ਕਥਾ ਸਹਿਤ - ਸਾਗਰ’ (1063-66 ਈ.ਡੀ.) ਤੇ ਸੋਮਦੇਵ ਦੀ ਕਥਾ ਸਹਿਤ - ਸਾਗਰ’ (1081 ਈ.ਡੀ.) ਹਨ, ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਬਣਤਰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵੱਡੀ ਕਹਾਣੀ ਆਰੰਭ ਕਰਕੇ, ਬਾਕੀ ਅਨੇਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਏ। ‘ਕਥਾ ਸਹਿਤ-ਸਾਗਰ’ ਦੀ ‘ਵੈਤਾਲਪੰਚਚਿਸਤੀ’ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੁ ਸਰਮਾ ਦੇ ‘ਪੈਚਿੰਡ੍ਰ’ ਵਿਚ ਇਹੋ ਪ੍ਰਾਪਟੀ, ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਅਨੇਕ ਵਿਲੋਕੜੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਟੁੰਗ ਦੇਣ ਦੀ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਅਰਬੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਂਗਵੀ ਲੈ ਕੇ ‘ਅਲਟਲੈਲ’ ਆਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਫੈਲੀ। ਪਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ‘ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ’ ਵਾਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਨੋਬ੍ਰਤੀ ਗੋਹਯਰਹਸ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਗਲ ਕਥਨ ਕਰਨਯੋਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਮਾਤਾ ਪੁੱਤਰ ਵਿਭਚਾਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੇਕਾਂ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ, ਸਮਾਂ ਸਥਾਨ ਬਦਲ ਕੇ, ਅਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਰਨੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਉਤੀਆ ਤੇ ਤਾਮਿਲ ਵਿਚ। ਪਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਸੇ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਨਕਸ਼ ਹੈ,

“ਅਲਫ, ਆਖ ਸਾਖੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਅੰਦਰ, ਪੂਰਨ ਪੁੱਤ ਸਲਵਾਨ ਦੇ ਜਾਇਆ ਹੈ।”

(-ਸੀਹਰਦੀ, ਕਾਦਰਯਾਰ)

ਇਹ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਤੀਜੀ ਗੱਲ, ਅਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਨ ਸਮਝਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ, ਅਨੇਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜਿਥੋਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਇਹ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਭੁਲੇਖਾ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਵਿਚ ਬਿਆਨੀ ਹੋਈ ‘ਰੂਪ ਕੱਰ’ ਦੀ ਕਹਾਣੀ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ‘ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ’ ਦੇ ਕਰਤਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀਜੀਵਨੀ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਇਹ ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ, ਅੰਗੇ ਚਲ ਕੇ, ਰੂਪ ਕੱਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਵਾਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਦੱਸਾਂਗੇ।

ਕਹਾਣੀ ਇਉਂ ਚੁੱਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚਿੜ੍ਹ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀਹ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸੁਣਾ ਚੁੱਕਾ ਤਾਂ:

“ਰੀਝ ਰਾਇ ਐਸੇ ਕਹਯੋ ਬਚਨ ਮਾਤਿਯਨ ਸੰਗ।।

ਪੁਰਖ ਤ੍ਰਿਯਨ ਚਤੁਰਨ ਚਰਿਤ ਮੋ ਸੋ ਕਹਹੁ ਪ੍ਰਸੰਗ।। 2।।”

ਰਾਜਾ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕੋਈ ਐਸੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਓ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਚਰਿਤ੍ਰ ਖੇਡਿਆ ਹੋਵੇ।

ਤਦ ਮੰਤਰੀ 21ਵੀਂ ਤੋਂ 22ਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਸੁਣਾ ਕੇ ਉਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅੰਤ 23ਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ‘ਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਪੁਰਖ ਚਲਕੀ ਨਾਲ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਦਿੱਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 23ਵੀਂ ਕਹਾਣੀ, “ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮਤ੍ਰੀਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ...”

ਇਹ 21ਵੀਂ, 22ਵੀਂ, ਤੋਂ 23ਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਹੀ “ਰੂਪ ਕੱਰ” ਦਾ ਕਿਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਧਾਪੁਰਤ ਪਰ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਅਨਜਾਣ ਸਿੱਖ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾ ‘ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ’ ਦੀ ਸੈ-ਜੀਵਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਕਰਤਾ ਜੋ ਮੁਤ ਮੁਤ “ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨੇ”, “ਭੂਪ ਮੰਦੀ ਸੰਬਾਦੇ” ਦਾ ਹੋਰਾ ਦੇਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿਠਾ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਤ੍ਰ ਮੰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਂਧੁਸਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਨਿਰਾਦਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਮੰਨਣ ਕਾਰਨ ਉਘੜਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਈ ਉਤੇਜਨਾ-ਜਨਕ (Inspiring) ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਕਰਕ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿਚ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ?

ਇਸ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਕਾਰਨਾ ਬਾਬਤ ਉਤੇ ਕਹਿਆ ਹੈ, ਪੁਰਨ ਪੁੱਤ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜਿਥੋਂ ਵਿਚਦਾਨ ਭੀ ਹੈ।

1. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਲੋਕਿਕ ਸਾਹਿਤ ਹੈ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਥਵਾ ਹੈ।

2. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

3. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

4. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

5. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

6. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

7. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

8. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

9. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

10. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

11. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

12. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

13. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮੈਤ ਸਾਹਿਤ ਹੈ।

14. ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮ

ਦਸਤ ਪਾਤਸ਼ ਦਰਬੇਸ਼

ਇਕ ਲੰਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਕ੍ਰਿਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

ਮੰਗਲਾਚਰਨ

ਉਚੀ ਧਰਤੀ* ਤੋਂ ਬਹੁ ਦੂਰ ਵੇ।
ਤੈਂ ਜਾਣਾ ਹਾਜ਼ਰਾ-ਹਜ਼ਰ ਵੇ॥
ਐਡੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨਾਂ ਮੇਰੇ,
ਵੇਖਾਂ ਤੇਰੇ ਉਚੇ ਚਰਨੇਰੇ,
ਆਪ ਦਿਖਾਵੇਂ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੇ,
ਹਉਂ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂਰ ਵੇ॥

ਦੱਖਣ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕਲਗੀਧਰ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਵੇਦਨਾਂ ਅੱਤੇ
ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ।

ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂਰ ਅਕਾਸ਼ੀ,
ਉਤਿਤਿਆ ਮੇਰੇ# ਸਿੰਘ।
ਇੱਕ ਝਰਨਾਹਟ 'ਚ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ
ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਮਹੀਨੇ।

ਕੀ ਹੋਇਆ! ਮੈਂ ਕੀਕਣ ਜਾਣਾ!
ਲੂੰ-ਲੂੰ ਮੇਰਾ ਖਿਲਿਆ।
ਧੂਪੁਕਾਰ 'ਚੋ, ਸੁਨ ਅਗਧਾ 'ਚੋ,
ਸ਼ਬਦ ਨਾਦ ਉਜ਼ਲਿਆ।

ਸੁਨ 'ਚੋ ਉਪਜੀ, ਗੁੰਜ ਕੇ ਸੁਨ ਜਿਹੀ,
ਡਾਚਾ ਨਾਦ ਛੁੰਘੇਰਾ।
ਪੁੰਜੀ-ਪਾਪੀਂ ਹਰ ਥਾਂ ਗੁੰਜੇ,
ਪਾਏ ਪਤਾਲੀ ਫੇਰਾ।

ਲੱਖਾਂ ਚਸਮੇਂ ਸੁਨ 'ਚੋ ਜਨਮਣ,
ਮਾਰਨ ਠਾਨਾਂ ਧਰ ਤੇ।
ਦੇ ਧਰਵਾਸ ਮੁੜ ਆਵਣ ਦਾ,
ਤੁਰ ਗਏ ਦੁਰੱਡੇ ਦਰ 'ਤੇ।

ਹੇਠ ਕਦੰਬਾਂ ਰਾਸ ਰਚਾਵੇ,
ਉਚਿੜੇ ਵਣਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾ।
ਜਮ੍ਹਾਨਾਂ ਕੰਢੇ ਬੰਬੀ ਵੱਜੇ,
ਮੈਲੇ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਧਰਮਾ।

ਕੋਈ ਚਸਮਾ ਉਚੜੀ ਧਰ ਤੇ,
ਧਿਆਨ ਵਿਭੁਤ ਲਗਾਵੇ।
ਚੰਨ-ਪ੍ਰੀਤਾਂ, ਗੁੰਦ ਜਾਟਾਂ,
ਉਚਾ ਜੋਗ ਕਮਾਵੇ।

ਦੁਰ ਬਲਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਛੁੱਕਣ,
ਖੁੱਲੇ ਕੇਸ ਰਸੀਲੇ।
ਕੰਵਲ-ਨੈਣਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕੁਰਬਾਨੇ
ਅਲਬੇਲੇ-ਰੰਗੀਲੇ।

ਉਚਿੜੇ ਰੰਗ ਪਿਆ ਜੋਗ ਬਿਖੇਰੇ,
ਵਜ਼ਦ ਵਧੇ ਉਸ ਵੱਲੇ।
ਪਨਘਟ ਕੁਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਿਸ਼ਨ ਦੀ,
ਕੀਕਣ ਸੀਨਾ ਠੱਲੇ।

ਧਰਤ ਤੇ ਮੱਚਿਆ ਗਾਉਣ ਨੂਰਾਨੀ,
ਨੂਰੋ-ਨੂਰ ਲਾਸਾਨੀ।
ਪੱਤ ਕੋਈ ਗੀਤ ਦੀ ਤਰਜ ਅਧੂਰੀ,
ਖੂੰਝੇ ਤਾਲ ਰੁਹਾਨੀ।

ਤਰਜ ਅਧੂਰੀ, ਬੰਦਗੀ ਭਾਲ 'ਚ,
ਕਰਦੀ ਸਫਰ ਦੁਰੇਵੇ।
ਨਨਕਾਣੇ ਦੀ ਧਰ ਤੇ ਉਤਰੇ,
ਕਦਮ ਜੋ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਜੇਡੇ।

ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਜੇਡੇ ਕਦਮ ਜੋ ਤੱਕੇ,
ਬੰਦਗੀ ਘੱਤ ਵਹੀਰਾਂ।
ਧਾ-ਧਾ ਕਦਮ ਗੁਰੂ ਤੇ ਛੁਕਦੀ,
ਮੁੜਕਦਾ ਸਫਰ ਆਖੀਰਾਂ।

ਨਾਨਕ ਜੇਡ ਗੁਰੂ ਨਾਂ ਕੋਈ,
ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਪੁਰਾ।
ਸੱਭੇ ਵਹਿਣ ਸਮਾਏ ਇੱਕੇ,
ਰੰਗ ਲਾਗ ਅਤਿ ਗੁਰਾ।

ਚੁੰਹੁੰ ਜੁਗੀਂ ਘਨ ਵਰਸਣ,
ਪਾਣੀ ਰਾਵਿ ਦੇ।
ਰੱਤੇ ਇਸ਼ਕ ਖਾਇ,
ਤਰ ਰਬਾਬ ਦੋ।

ਰੱਤੇ ਤਾਰੀਂ ਗਜ ਜਿਉਂ ਫਿਰਦਾ,
ਸਤਿਗੁਰ ਕਦਮ ਧਰੇਦੇ।
ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ, ਉਤਰ-ਦੱਖਣ,
ਕਣ-ਕਣ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੇਦੇ।
ਰੰਬੀ ਰਮਜ਼ 'ਚ ਰੋਤੀਆਂ ਤਾਰਾਂ,
ਗਜ ਇਲਾਹੀ ਫਿਰਦਾ।
ਪੱਧੀ ਘੁਲਦਾ ਨਾਦ ਰੁਹਾਨੀ,
ਦੋਜਖ ਸੰਸੇ ਧਿਰਦਾ।

ਏਕ ਜੋਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ
ਨਾਨਕ ਧਾਰੀ ਦੇਹ।
ਵੇਈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ 'ਚ ਵਿਗਸਿਆ
ਹੱਕ ਧਰਤ ਦਾ ਏਹ।

ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਦਮ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਜਾਣ।
ਟੱਟਣ ਪਾਪ ਦੇ ਚਰਖੇ
ਇੱਕੋ ਦਰਸ ਰੁਹਾਨ।

ਇੱਕ ਝਲਕ ਨਾਲ ਮਿਟ ਗਏ
ਪਾਪ ਦੇ ਕਿਲੇ ਬੁਲੰਦ।
ਭੇਖ ਧਰੇ ਜੋ ਸੱਜਣਾਂ
ਅੰਦਰ ਘੇਰ ਪਾਖੰਡ।

ਉਜ ਬਦੀ ਨੂੰ ਬਖਸਿਆ
ਕੱਚੀ ਹਉਂ ਦਾ ਰਾਜਾ।
ਬਦੀਆਂ ਉਠਦੀਆਂ-ਛਹਿੰਦੀਆਂ
ਕਿਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਹਤਾਜਾ।

ਧਰ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਬਦੀ ਦੀ
ਪਵੇ ਨਾ ਅੰਤਿਮ ਛੋਹ।
ਹੱਕ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਤਾਰਦਾ
ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਹੋ!!

ਨਿਰੰਕਾਰ ਇਸ ਜੋਤ ਨੇ
ਬਦਲੇ ਜਾਮੇਂ ਨੋਂ।
ਪਟਨੇ ਉਤੇ ਖਿਲ ਪਈ
ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੀ ਲੋਆ।

ਦਸਵੇਂ ਜਾਮੇ ਪੁਗਟਿਆ
ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
ਜਿਸਦੇ ਚੋਜਾਂ ਬਖਸ਼ਣੀ
ਅੰਤਿਮ ਛੋਹ ਤਲਾਸ਼।

ਕੁੱਲ ਅਸਮਾਨ ਜੇਡ ਏਸ ਸੂਰਜ
ਛੜੀ ਧਰਤ ਦੀ ਬਾਹੁ।
ਰੱਸਨ ਉਚ ਮਿਨਾਰ ਗੁਰ
ਚੜੁਨ-ਛੁੱਬਣ ਤੋਂ 'ਗਾਂਹ।

ਕਾਲ-ਅਕਾਲ ਤੇ, ਸੁਨ ਅਗਧਾ
ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਖਾਜਾ।
ਲੁਖ ਅਕਾਸ਼ੀ ਤੇ ਭਵਜਲ ਲੱਖਾਂ
ਸੂਕੇ ਮਾਹੀ ਦਾ ਬਾਜਾ।

ਕਦਮ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਪੈਰ ਉਠਾਵੇ
ਸਿਸ਼ੀ ਢੁੱਕ-ਢੁੱਕ ਆਵੇ।
ਲੇਖ ਕਾਲ ਦੇ ਰੱਸਨ ਹੁੰਦੇ
ਹੇਠ ਬਾਜ ਪਰਛਾਵੇ।

ਬੇਪਰਵਾਹੀਆਂ ਸੰਗ ਜੋ ਨੀਲਾ
ਧਰ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਟਰਦਾ।
ਚੌਦਾ ਤਬਕ ਨਿਸ਼ਾਵਰ ਹੁੰਦੇ
ਠਰਦਾ ਧਰ ਦਾ ਹਿੱਦਾ।

ਜਦ-ਜਦ ਧਰਤ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਦੁੜਾਵੇ
ਨੀਲੇ ਦਾ ਅਸਵਾਰ।
ਰੈਂਡਿਹਾਸ ਦੇ ਰੈਂਸਨ ਹੋਵਣ
ਲੈਣ ਸੁਰਨ ਕਰਤਾਰ।

ਕਾਲ ਸੁਰਤ ਨੇ ਆਖਿਰ ਪਾਉਣੀ
ਤਰਤੀਬ ਮਾਹੀ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ।
ਦੇਰ ਦੇ ਉਚੇ ਜ਼ਬਦ 'ਚ ਉਤਰੇ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਇਸ ਧਰ 'ਤੇ।

ਨੀਵੀ-ਝੀਣੀ ਧਰਤ ਅੰਵਾਣੀ
ਉਚੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾਏ।

ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੇਹ ਅਨੁਧਾ।

ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਧਰਮ ਹੈ।
ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੱਚਖੰਡ ਦੇਸਾ।
ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰੀਂ ਸਵਰਦੇ
ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਭੇਸਾ।

ਖੱਲ੍ਹੇ ਕੇਸ ਸੂਫੀ ਦੇ ਸਵਰਣ
ਸਿੰਘ ਅਜ਼ਮੇਰ ਦੇ ਨਾਂ।
ਜਟਾਧਾਰੀ ਹਠ ਜੋਗ ਨ ਪਾਈ
ਨਿਰਮਲ ਚਰਨੀ ਥਾ।

ਚੁੰਹੁੰ ਦਿਸਾਵੀਂ ਗੁੰਜਦਾ
ਮੰਤਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।
ਕੁੱਲ ਕਾਇਨਾਤ ਸਮਾ ਗਈ
ਸੁਖਮ ਦੇਹ-ਗੁਰੂ।
ਕਾਲ ਦੇ ਦਿਖਦੇ ਰੰਗ ਤੇ
ਪਾਈਏ ਛੂੰਘੀ ਝਾਤ।
ਜੁਲਮ ਅਰਬ ਦਾ ਚੁਕ ਰਿਹਾ
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਨਿਸਾਤ।

ਅਰਬ ਬਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਕ ਰਹੀ
ਸੁਰਤ ਤੁਰਕ ਦੀ ਜੋ।
ਸਿਰਫ ਬੁਦਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਰਹੀ
ਪੁਰਨ ਸੱਚ ਦੀ ਲੋਆ।

ਤੁਰਕ ਸੁਰਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ
ਐਲੂ ਸੱਚ ਅਖੀਰ।
ਧਰ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਵਾਹ ਰਿਹਾ
ਜਹਾਦ ਅਲਿਫ ਲਕੀਰ।

ਅੰਤ ਜੁਲਮ ਵਿਚ ਪਲਟ ਕੇ
ਢਾਵੇ ਕਹਿਰ ਸਰੀਰ।
ਤੁਰਕ ਸੁਰਤ ਟਕਰਾ ਰਹੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਸਮਸੀਰ।

ਸੰਗ ਪੁਰਾਣ ਟਕਰਾਈ ਜਦ
ਅਰਬ ਦੀ ਉਚ ਸੁਰੂ।
ਮਰਿਆਦਾ ਵੱਲੇ ਝੁੱਕ ਗਈ
ਤੱਕ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੂ।

ਗੁਰੂ ਸੁਰਤ ਦਿਖਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਧਰਤੀ ਖਦਾ ਭਰਪੂਰ।
ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿਚ ਵਗ ਰਿਹਾ
ਉਹੀ ਇੱਕੋ ਨੂੰ।

ਛਨ ਪੀਰ ਦੀ ਤੇਗ ਤੋਂ
ਕਲਮਾ ਪੜੇ ਸੁਹੀਦਾ।
ਜੱਨਤ ਛੁੱਕ-ਛੁੱਕ ਬਹੁਤੀ
ਕਿਰਪਾ ਅੰਤਿਮ ਦੀਦਾ।

ਚਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ
ਸਹਿਰ ਅੰਨੰਦ ਨੂੰ ਤਜ।
ਕਲਗੀਧਰ ਨੇ ਰੰਖ ਲਈ
ਸੌਹ ਕੁਰਾਨ ਦੀ ਲੱਜ॥

ਸਾਹ ਬਹਾਦੁਰ ਮੰਨਿਆ
ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪੀਰਾਨ ਪੀਰ।
ਕੀਤੀ ਭੇਟ ਅਲੀ ਦੀ
ਸੈਫ ਅਦਬ ਸਮਸੀਰ।

ਜੁਫਰਨਮੇ ਦਾ ਪੁਗਟਿਆ
ਤੇਜ, ਹੱਕ ਦੇ ਹੜਾ।
ਧਰ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੋਂ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤੀ
ਜੁਲਮ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਜੜ੍ਹ।

ਸਮਸੀਰ ਦਾ ਵਜਦ ਸਮਾ ਗਿਆ
ਕਿਰਪਾਨ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹੋ।
ਹਉਂ ਕੁਰਬਾਨੇ ਸੱਜਣਾਂ
ਮਾਣੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੋਹ॥

ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਾਂ ਗੁੰਜਦਾ
ਗੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ।
ਧਰਤ ਵੀ ਬੱਸੀ ਹੁਕਮ 'ਚ
ਜਾਣੇ ਉਚੜੀ ਥਾ।

ਜਿੱਤ ਕੇ ਕੁੱਲ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ
ਅੰਤਿਮ ਛਿਣ ਵਰਤਾ।
ਧਰੁ ਚੇਤਨ ਦੇ ਹਿੱਦੇ ਵਿਚ
ਏਕ ਨਾਮ ਧੜਕ।

ਪਰਮਹੰਸਾ ਦਾ ਕਾਫਿਲਾ

ਲੈ ਟੁਰਿਆ ਅੱਜ ਗੁਰੂ।

ਕੁੱਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ
ਸੁਖਮ ਦੇਹ ਗੁਰੂ।

ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂਰ ਸੀ

ਟੁਰ ਗਿਆ ਦੁਰੇਂਦਰ ਰਾਹ।

ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦਰੋ ਤੇ ਲੀਜ਼ਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਏ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਟੰਗ ਨਹੀਂ ਅੜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਾਤੀਆ ਏਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਦੱਸਣਾ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਏ। ਅੰਦਰੋ ਸਾਡਾ ਵੀ ਦੇਸਤ ਏ। ਜੇ ਕਦੀ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੀਆਂ ਸਾ, ਉਹ ਕੀ ਸੋਚੇਗਾ।

ਲੀਦਾ ਕਹਿੰਦੀ, 'ਜ਼ਰੂਰ ਇਹ ਸੋਚਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੀਜ਼ਾ ਨਾਲ ਰਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਫੇਰ ਕਦੀ ਜੂਬਾਨ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।'

ਅੱਖੀਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੋ ਸਲਾਹ ਬਣਦੀ ਕਿ ਜੋ ਰਿੱਤ ਰਿਹਾ ਏ, ਉਹਨੂੰ ਰਿੱਛਣ ਦੀਏ। ਪਤਿਲੇ ਦਾ ਢੱਕਣ ਉਹੀਉਂ ਚੁੱਕੇ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਰਿੱਛਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ।

-0-

ਲੀਜ਼ਾ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ। ਉਹਦੀਆਂ ਪੱਤੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਸੱਜ-ਸਜਾ, ਤੋਹਣੇ ਲੈ, ਹੋਟਲ ਫੇਰ ਸੀਜਨਜ਼ ਦੇ ਚਾਈਨੀਜ਼ ਰੂਮ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਗਤ ਅੰਦਰੋ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਲੀਜ਼ਾ ਅਸੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚੀ।

'ਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗਈ ਹੋਈ ਏ। ਬੱਸ ਆਈ ਕਿ ਆਈ', ਅੰਦਰੋ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

ਲੀਜ਼ਾ ਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਏਡੀ ਅਲੋਕਾਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਕਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਹ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚੇਚਾ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕਰਕੇ ਪਛੜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬੜੀ ਪੇਚੀਦਾ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਵਕਤ ਲੱਗਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਲ ਬਣਾਂਦੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਢੁਕਦੇ ਗਹਿਣੇ, ਸੈਡਲ ਤੇ ਬੜੀ ਪਾਂਦੀ ਸੀ। ਨਾਲ ਜਚਦਾ ਬਟਵਾ ਲੱਭਦੀ ਸੀ। ਰੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਹੂੰ ਰੰਗਦੀ ਸੀ। ਅੱਖਾਂ ਬਣਾਂਦੀ ਸੀ। ਲਿਪਸਟਿਕ ਬਦਲਦੀ ਸੀ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਤਾ ਕੁਝ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਲੀਜ਼ਾ ਪਹੁੰਚ ਪਈ, ਇਕ ਨਵੇਂ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਹੋਰ-ਫੈਸਰ ਤੋਂ ਵਾਲ ਬਣਵਾ ਕੇ। ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ਅੱਗੋਂ, ਅੱਧੇ ਸਿਰ ਤੱਕ ਸਿੱਧਾ ਚੀਰ ਸੀ। ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਵਾਲ ਉੱਪਰ ਉਠੋਂ ਕੇ ਚੀਨੀ ਪੱਖੇ ਵਾਂਗ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਸੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲ ਕੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸੈਲੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਲਿੱਲੇ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਵਾਲ ਅਸਲੀ ਨੇ।'

ਚਾਈਨੀਜ਼ ਰੂਮ 'ਚ ਤਿੰਨ ਮੇਜ਼ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਕੋ ਵੱਡਾ ਮੇਜ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਾਹੀਆਂ ਵਲ ਦੋ-ਦੋ ਜੋੜੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਬਾਹੀ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ਾ ਤੇ ਅੰਦਰੋ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮੇ ਛੋਟੀ ਬਾਹੀ 'ਤੇ ਮਾਰੀਆ ਤੇ ਉਹਦਾ ਬੁੱਡਕਾਰ ਪਤੀ। ਖੁੱਲ੍ਹੀ, ਨਿਵੇਕਲੀ, ਚੰਗੀ ਗਠੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅੰਦਰੋ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਮੁੜ-ਘਿੜ ਲੀਜ਼ਾ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਸੀ। ਮੁਸਕਰਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਲੀਜ਼ਾ ਕੋਈ ਚਰਜ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਾਨੇ ਉੱਤਰੀ ਪਰੀ ਜਾਂ ਹੁਣੋ-ਹੁਣੇ ਸੰਦਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕਟ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸੁੰਦਰੀ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ਾ ਦਾ ਸੈਲ ਟੁਕੁ ਪਿਆ। ਲੀਜ਼ਾ ਨੇ ਸੀਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਉਤਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਪਾਂਦੀ ਤੇ ਉਤਰੀ ਪਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਏਡਾ ਇਹਤਿਆਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹੀਣਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵੀ ਜੀਅ ਕਰਦੈ, ਖਤਰੇ ਮੁੱਲ ਲਵਾਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋਖਮ 'ਚ ਪਵਾਂ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਫਰ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਮੈਂ ਫੇਰ ਫੂਕ-ਫੂਕ ਕੇ ਪੈਰ ਧਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹਾਂ। ਹੈ

ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਹੇਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ-ਸਮਝਦੀ...'।

ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਕਾਤੀਆ ਉੱਤੇ ਸਨ। ਉਹਦਾ ਦਾ ਅਵਾ ਸੁਣ ਸਭ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਜਿਹਾ ਗਹਾ ਆਇਆ।

'ਸਾਡੀ ਲੀਜ਼ਾ 'ਚ ਬੜੀਆਂ ਸਿਫਤਾਨੇ', ਕਾਤੀਆ ਬੋਲਦੀ ਗਈ, 'ਪਰ ਕਿਸ ਸਿਫਤ ਦਾ ਜਾਮ ਮੈਂ ਅੱਜ ਪੀਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਿਫਤ ਹੈ, ਲੀਜ਼ਾ ਦੀ ਹਿੰਮਤ, ਉਹਦਾ ਹੌਸਲਾ, ਉਹਦੀ ਦਲੇਗੀ। ਨਹੀਂ, ਦੀਦਾ-ਦਲੇਗੀ। ਲੀਜ਼ਾ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਉਦੋਂ ਕੁੱਦਰੀ ਏ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਸੇ 'ਚ ਹੋਵੇ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਪਟਕਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਏ, ਮੈਨੂੰ ਮਜ਼ਾ ਹੀ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦੇ। ਲੀਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਟੁਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅੱਗੋਂ ਹੋਰੀ ਝੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਵੇ। ਲੀਜ਼ਾ ਉਹ ਰਾਹ ਚੁਣਦੀ ਏ, ਜਿਦੇ 'ਚ ਟੋਏ-ਟਿੱਬੇ ਹੋਣ। ਕਹਿੰਦੀ ਏ, ਮੈਨੂੰ ਸਾਂਵੇਂ-ਪੱਧਰੇ ਰਾਹ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ।'

ਮੁਣਦਿਆਂ-ਸੁਣਦਿਆਂ ਲੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹ ਉੱਤੇ ਛਾਂ ਹੋ ਗਈ।

ਉਹਨੂੰ ਲੱਗ, ਕਾਤੀਆ ਉਹਨੂੰ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ, ਭੰਡ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਉਸਦਾ ਰਾਜ ਫਾਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਾਤੀਆ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਦਾ ਇਹ ਫਰ ਭਾਂਪ ਲਿਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਇਕਦਮ ਆਪਣਾ ਕਾਂਟਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, '....ਲੀਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਮੈਂ ਬੜੀ ਫੜ੍ਹੁੰ ਹਾਂ। ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਉਦੋਂ ਵੱਡਰੀ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਂਤ ਹੋਵੇ। ਘੜ੍ਹੇ ਬਾਹਰ ਉਦੋਂ ਨਿਕਲੀ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਹਵਾ ਤੇਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਾਹ ਉਹ ਫੜਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਹਾ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ। ਏਡਾ ਇਹਤਿਆਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੈਂ ਹੀਣਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵੀ ਜੀਅ ਕਰਦੈ, ਖਤਰੇ ਮੁੱਲ ਲਵਾਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋਖਮ 'ਚ ਪਵਾਂ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਫਰ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਮੈਂ ਫੇਰ ਫੂਕ-ਫੂਕ ਕੇ ਪੈਰ ਧਰਨ ਲੱਗਦੀ ਹਾਂ। ਹੈ

ਲੀਜ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ੁਹਿਰ 'ਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਲੁਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਹਿੰਦੇ। ਸ਼ੁਹਿਰ ਛੱਟਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਘੱਟ ਸਨ। ਜੋ ਵੀ ਉਪਰਾ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਰੜਕ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਲੀਜ਼ਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵੀ ਬੜੀ ਅੱਖੀ ਚਮਕੀਲੀ ਤੇ ਭੜਕੀਲੀ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਆਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ 'ਚ ਗਈ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਜਿਪਸਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਵੇਸ ਫਿੱਕਾ ਜਾਮਣੂ ਸੀ। ਉੱਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਫੁੱਲ ਸਨ। ਨੀਵੇਂ ਗਲੇ 'ਚੋਂ ਛਾਤੀਆਂ ਅੱਧੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਰੰਗ ਬਿੰਗੇ ਨਗਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਿਆ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਪੈਂਡੰਟ ਲਟਕਦਾ ਸੀ। ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਲੰਮੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਲੱਕ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੀ ਜਾਮਣੂ ਸਕਰਟ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸਿਉਂ ਉੱਚੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਉਂ ਨੀਵੀਂ। ਇਕ ਲੱਤ ਗੇਂਡੇ ਤੱਕ ਦੱਕ ਦਿਸਦੀ ਸੀ। ਸੈਂਡਲ ਵੀ ਜਾਮਣੂ ਸਨ, ਉੱਚੀ ਅੱਡੀ ਵਾਲੇ। ਉਹ ਵੈਸੇ ਹੀ ਲੰਮ-ਸਲੰਮੀ ਸੀ। ਬਟਵਾ ਵੀ ਉਸ ਰੰਗ ਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤੇ ਕਢਾਈ ਵੀ ਉਸ ਰੰਗ ਦੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਉਹਨੂੰ ਪਹਾੜਾਂ 'ਚ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵੀ ਸੁਭਾਵਕ। ਬੰਦਾ ਜੋ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਏ। ਹਰ ਕੋਈ ਲੀਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਲੀਜ਼ਾ ਨਿਆਰੀ ਏ।

ਉਹ ਸਮੇਂ ਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਦੰਦੀ 'ਤੇ ਖਲੋਂਦੀ ਏ। ਉਹਨੂੰ ਏਧਰ-ਏਧਰ ਉਲਰ ਧੈਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਖਤਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਸੇਲਦੀ ਏ....।....ਮੇਰਾ ਜਾਮ ਲੀਜ਼ਾ ਦੀ ਇਸੇ ਹਿੰਮਤ ਤੇ ਦਲੇਗੀ ਦੇ ਨਾਮ।

ਕਾਤੀਆ ਦਾ ਜਾਮ ਵੀ ਦੰਦੀ 'ਤੇ ਖਲੋਣ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਉਲਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸਾਹ ਆਇਆ। ਬੜੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਹੋਈ। ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵੱਜੇ ਬੈਠੇ। ਬੁਰਾਵੇ! ਬਰਾਵੇ! ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲੱਗੇ। ਅੰਦਰੋ ਉਠਿਆ ਤੇ ਉਹੇਂ ਲੀਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪੈਲੇ ਜਿਹੇ ਚੁੰਮਿਆ। ਮਹਿਫਲ ਮਘ ਪਈ।

-0-

ਅੱਗੋਂ ਫਰਾਸੀਸਨ ਸਹੇਲੀ ਲਿਲੇ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ। ਅਜੇ ਗਿਲਾਸ ਅੱਧੇ ਭਰੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਠੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਅੱਧ-ਬੱਚਿਆ ਗਿਲਾਸ ਚੁੱਕ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, 'ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਵਾਲ ਇਸਾਰਾ ਕਾਤੀਆ ਨੇ ਕੀਤਾ ਏ, ਉਹੇਂ ਜਿਹੇ ਖਤਰੇ ਅਸੀਂ ਫਰਾਸੀਸਨ ਨਿੱਤ ਸਹੇਤੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਾਂ....। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ....।'

ਲੀਜ਼ਾ ਦੇ

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ:ਕੀ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਸੇ ਕਰ ਮੇਰੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਕੇ ਤਾਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਸ੍ਰ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੀ.ਏ.ਬੀ.ਟੀ. ਵੀ ਇੰਵਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਤੇ ਸੁਣਤੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹਮਾਇਤਿਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਆ ਖਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਟਨੇ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਇਕਵਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਚੈਸਟਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ “ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ” ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਹੀ ਕੱਢ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਫ਼ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਏ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਵਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੈ ਵੀ ਸੱਚ। ਦਸ ਕੁ ਮਿੰਟ ਦੀ ਇਹ ਰੀਕਾਰਡਿੰਗ ਤੁਸੀਂ www.singhsabha-canada.com 'ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਅਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਰੇਡੀ ਤੇ ਚਰਚਾ ਇਸੇ ਹੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਵਾਲਾ ਗੁਰਸਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, ਪ੍ਰੋ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾਡਾ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ www.sikhmarg.com 'ਤੇ ਜਾਓ ਜੀ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ, ਧਰਮ ਦਾ ਚੋਲ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ‘ਗ੍ਰੰਥ’ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ‘ਬਾਣੀ’ ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਘੋਰ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਯੁਗ ਦਾ ਧਰਮ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਸਿੰਖੀ ਦੇ ਦੋਖੀ ਨਹੀਂ? ਜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੋਚੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚੋਂ, ਚਿਰਿੜੋਪਿਖਿਆਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਖਾਸ ਪੰਗਤੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਛੱਪ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚੋਂ ਲਿਖੇ। ਤੇ ਲਈ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਬਚਿੜ੍ਹ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਉਪਜਾਏ। ਤਿਨ ਤਿਨ ਆਪਨੇ ਰਾਜ ਚਲਾਏ। ਮਹਾਦੀਨ ਤਥਿ ਪ੍ਰਭ ਉਪਰਾਜਾ। ਅਰਥ ਦੇਸ ਕੇ ਕੀਨੇ ਰਾਜਾ। 26॥ ਬਿੰਦ 24, 25 ਤੇ 26 ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮਾਨੰਦ ਮਹਾਦੀਨ/ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਜਿਸਨੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਚਲਾਇਆ ਉਹ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਕਰੀਨ 1550 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਤੇ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਨ ਸਨ।

ਸਵਾਲ: ਕੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮਾਨੰਦ ਤੈ ਮਹਾਦੀਨ ਕਦੋਂ ਕਦੋਂ ਹੋਏ ਹਨ?

ਅਧਿਆਇ ਤੇਰਵਾਂ: ਬੁਬੇ ਕੇ ਬਾਬਰ ਕੇ ਦੋਊ॥ ਆਪ ਕਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸੋਉ॥ ਦੀਨਸਾਹ ਇਨ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੋ॥ ਦੁਨੀਪੱਤ ਉਨ ਕੋ ਉਨਸਾਨੋ॥ 19॥ ਜੋ ਬੁਬੇ ਕੇ ਦਮ ਨ ਦੈ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਗਹਿ ਬਾਬਰ ਕੇ ਲੈ ਨੈ॥ ਕੈ ਦੇ ਤਿਨ ਕੋ ਬੱਡੀ ਸਜਾਇ॥ 10॥

ਬਚਿੜ੍ਹ ਨਾਟਕ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੁਲਣਹਾਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਵਾਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੁਲਤ ਮਨੁੱਖ ਸਨ? ਆਓ ਹੁਣ ਲਿਖਦ

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਨਾ 181: ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ ਕੀ ਚਿੱਤ ਪਛਾਨੀ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਕਥਾ ਬੋਰ ਹੀ ਬਾਸੀ॥ ਨਿਰਖ ਭੁਲਿ ਕਬਿ ਕਰੋ ਨ ਹਾਸੀ॥ 28॥

ਪੰਨਾ 254: ਸੰਮਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਪਚਾਵਨ॥ ਹਾਤ ਵਹੀ ਪ੍ਰਿਸਮੈ ਸੁਖ ਦਾਵਨ॥ ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਧਾਰਾ॥ ਭਲ ਪਰੀ ਲਹੁ ਲਹੁ ਸਧਾਰਾ॥ 860॥ ਸੰਮਤ 1755 ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਸਰਬ ਬੈਕੁੰਠ ਮੁਕਤਿ ਮੋਖ ਪਾਏ॥ ਏਕ ਨਿਮਖ ਹਹਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ॥ (ਗੁ.ਗ. ਪੰਨਾ 290)

ਦੋਹਾਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਕੁੰਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਸਿੰਖ ਪੰਚ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਖ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਕ ਲੇਖ ਅਸੀਂ 6 ਦਸਮਬਰ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਲਿਖਤਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਾਪਾਂਗੇ। - ਸੰਪਾਦਕ

ਸਵਾਲ: ਕੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿੰਖ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ? ਕੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਨਾਵਕਾਫ ਸਨ?

ਤਿਲਕ ਜੰਵੂ ਰਾਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕਾ॥ ਕੀਨੋ ਬਡੋ ਕਲੂ ਮਹਿ ਸਾਕਾ॥ ਸਾਧਨ ਹੋਤਿ ਇਤੀ ਜਿਨਿ ਕਰੀ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਦੀਆ ਪਰ ਸੀ ਨ ਉਚਰੀ॥ 13॥ ਕੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਿਲਕ ਤੇ ਜੰਵੂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾ ਬਲੀਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਜਿਸ ਜੰਵੂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਸਦੀ ਰਾਖੀ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਸੀ? ਸਾਧਨ = ਸ੍ਰੇਸ਼ ਜਨਾ। ਕੀ ਤਿਲਕ ਜੰਵੂ ਪਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ ਜਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਬਚਿੜ੍ਹ ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਹਿੰਦੁ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੰਖ ਹੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਈ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅੱਜ ਹਿੰਦੁ ਸੰਗਠਨ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੱਲੇ ਇੱਟਾਂ ਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਲਈ ਸਿੰਖਾਂ ਕੇ ਕੰਕਰ ਉਤਨੇ ਸੰਕਰਾ।

ਅਧਿਆਇ ਛੇਵਾਂ: ਪੁਨਿ ਹਰਿ ਗੋਰਖ ਕੋ ਉਪਰਾਜਾ॥ ਸਿੰਖ ਕਰੇ ਤਿਨੁਹੂੰ ਬਦ ਰਾਜਾ॥ 84॥ ਪੰਨਾ 570: ਛੱਡੀ ਕੋ ਪੂਰਤ ਹੋ ਬਾਮਨ ਕੋ ਨਾਹਿ ਕੈ ਤਪ ਆਵਤ ਹੈ ਜੁ ਕਰੋ॥ ਕੀ ਇਹ ਦਸਵੇਂ ਪਿਤਾ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਪੰਨਾ 570: ਛੱਡੀ ਕੋ ਪੂਰਤ ਹੋ ਬਾਮਨ ਕੋ ਨਾਹਿ ਕੈ ਤਪ ਆਵਤ ਹੈ ਜੁ ਕਰੋ॥ ਕੀ ਇਹ ਦਸਵੇਂ ਪਿਤਾ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਪੰਨਾ 570: ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ ਤੇ ਹਿੰਦੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਬੋਰੀਏ ਕਥਾ ਕਹਾਈ॥ ਭੁਲ ਦੇਖ ਕਬ ਲੇਹੁ ਬਨਾਈ॥ 4॥

ਪੰਨਾ 1273: ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਤਾਂਤੇ ਬੋਰੀਏ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ॥ ਚੁਕ ਹੋਇ ਜਹਤ ਸੁ ਕਬਿ ਕੀਜਾਹੁ ਸਕਲ ਸੁ ਧਾਰਾ॥ 755॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੱਲੇ ਇੱਟਾਂ ਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਲਈ ਸਿੰਖਾਂ ਕੇ ਕੰਕਰ ਉਤਨੇ ਸੰਕਰਾ।

ਪੰਨਾ 570: ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਤਾਂਤੇ ਬੋਰੀਏ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ॥ ਚੁਕ ਹੋਇ ਜਹਤ ਸੁ ਕਬਿ ਕੀਜਾਹੁ ਸਕਲ ਸੁ ਧਾਰਾ॥ 755॥ ਕ੍ਰਿਸਨ ਇਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਚੱਲੇ ਇੱਟਾਂ ਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾ ਲਈ ਸਿੰਖਾਂ ਕੇ ਕੰਕਰ ਉਤਨੇ ਸੰਕਰਾ।

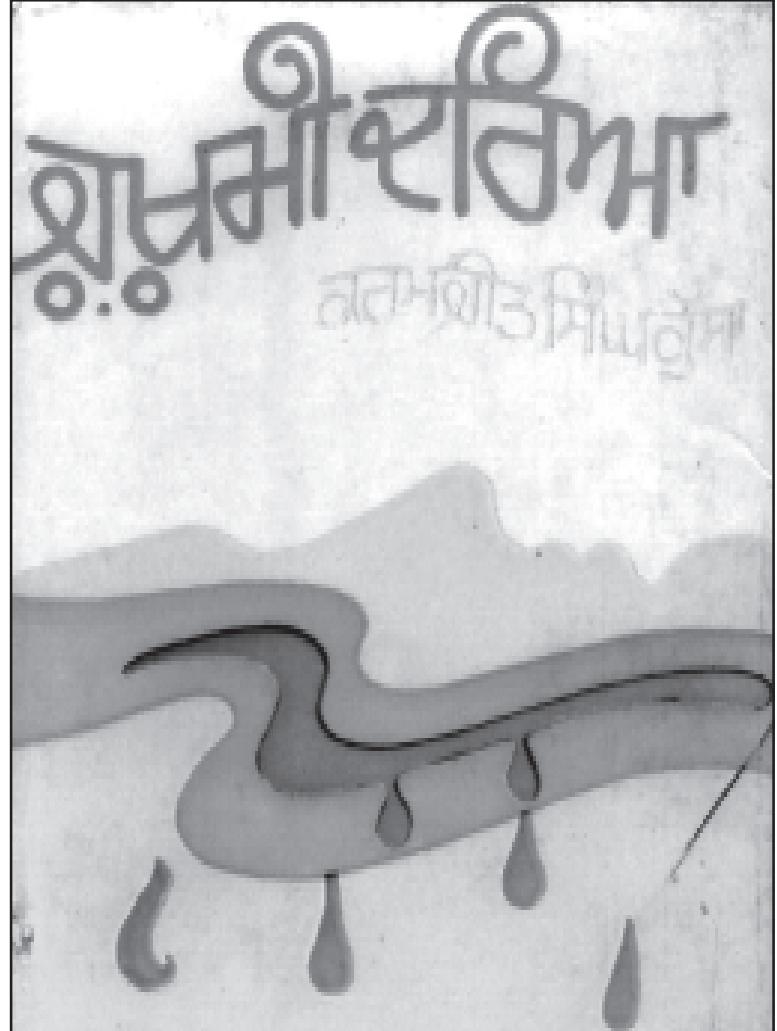
ਪੰਨਾ 570: ਗ੍ਰੰਥ ਬਚਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਤਾਂਤੇ ਬੋਰੀਏ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ॥ ਚੁਕ ਹੋਇ ਜਹਤ ਸੁ ਕਬਿ ਕੀਜਾਹੁ ਸਕਲ ਸੁ ਧਾ

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਤਾਗ - 1

ਕਾਨਿਆਂ ਦੇ ਛੱਪਰ ਹੇਠ ਬਣੇ ਬੜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਮਿੱਡੂ ਨੇ ਬੱਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੇ ਭਰਤਾਈ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਧੋਣ ਵਧਾ ਕੇ ਟਿੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਦੀ ਵਲ ਖਾਂਦੀ ਸਤਕ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਬੱਸ ਦਾ ਫੁਰਕਤਾ ਦੂਸਰੀ ਬਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਸੁਣਿਆ। ਉਸ ਤੁਲਕ ਕੇ ਛਾਬੇ ਵਿਚ ਕੱਡੇ ਪਏ ਕਰੂਪ ਜਿਹੇ ਪਕੜਿਆਂ ਵਲ ਮਿਚਿਆਂ ਅੰਖਾਂ ਮੇਡੀਆਂ ਫੇਰ ਝਰਨੀ ਚੱਕ ਕੇ ਤੇਲ ਵਿਚੋਂ ਕਰੂੜਾ ਕੱਚ ਕੇ ਪਾਸੇ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਕੀ ਜਿਹੀ ਲੱਕੜ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਸੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਬਠਨੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪੂਰ ਕਤਾਹੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੇਲ ਅਜੇ ਛਣਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿੰਗੀ

ਜਿਹੀ ਬੱਸ ਕੰਨ-ਪਾਤਵਾਂ ਰੌਲ ਪਾਉਂਦੀ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰੁਕੀ ਅਤੇ 'ਨਾਹ' ਕਰਦੀ ਬਾਰੀ ਬੱਸ ਦੀ ਵੱਖੀ ਨਾਲ ਜਾ ਲੱਗੀ। ਲਾਪਰੀ ਦਾਹੜੀ ਵਾਲੇ ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੱਕਵੀਂ ਸੁਰ ਵਿਚ ਛੇਤੀ ਉਤਰਨ ਲਈ ਲਲਕਾਰ ਮਾਰਿਆ। ਉਸਦੇ ਮਗਰ ਹੀ ਇਕ ਛੀਟਕੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਉਤਰਿਆ, ਜਿਸਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਵਾਲ ਪੂੜ ਨਾਲ ਭੂਰੇ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਤਰਿਆਂ ਸਾਰ ਆਲਾ-ਦੁਆਲ ਭੇਡੀਆਂ ਵਾਂਗ ਤਾਤਿਆ।

"ਕਿਵੇਂ ਐ ਬਾਬਾ, ਫੇਰ? ਉਤਰਿਆ ਕੋਈ ਜਹਾਜ਼?" ਜਹਾਜ਼ ਐਸ ਵੇਲੇ ਨਾ ਉਤਰੂ, ਫੇਰ ਤੜਕ ਉਤਰੂ- ਨਾਲੋਂ ਭਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵੀ ਮੱਟ ਜਿੱਡਾ ਛਿੱਡ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ।" ਪਟਿਆਂ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਹਾਲੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਮਾਰ ਗਰਦ ਝਾੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਉਸ ਮਿੱਡੂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ। ਪੱਕਾ ਕਾਲਾ ਰੰਗ, ਮੰਜ਼ੀ ਦੇ ਪਾਵੇ ਵਰਗ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮਿੱਡੂ ਸਰਕਮ ਦਾ ਜੋਕਰ ਜਾਪਿਆ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਸਕਾਨ ਉਠਕੇ ਉਸਦੇ ਸਖ਼ਤ ਹੋਏ ਚਿਹ੍ਰੇ ਉੱਤੇ ਪਸਰ ਗਈ। ਮਿੱਡੂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਬਾਂਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਆਖਿਆ, "ਮਗਰਲੇ ਪਾਸੇ ਐ।"

ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਸੈਨਤ ਮਾਰੀ, ਲੱਕ ਕੋਲੋਂ ਪੈਟ ਖਿਚਿਆਂ ਭੇਡੀਆਂ ਵਾਂਗ ਝਾਕਦੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਛੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਪਟਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਮੌਢੇ ਉੱਤੇ ਲੰਮੀ ਤਣੀ ਵਾਲਾ ਝੋਲ ਲਾਹ ਕੇ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਨਲਕੇ ਨੂੰ ਗੇਡਕੇ ਮੂੰਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਝੋਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੂੜ ਲਿਆ। ਦਾਹੜੀ ਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਹੋਏ ਸਿੱਧੇ ਕੀਤੇ। ਫੇਰ ਚੁਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ। ਖੜਕੀ ਹੋਈ ਬੱਸ ਦਾ ਇੱਜਣ ਘੁਰ ਘੁਰ

ਕਰਦਾ ਸਾਰੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਬਹਕਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਜਣ ਕੋਲੋਂ ਉੱਠੇ ਦੇ ਵਰੋਲੇ, ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਪਾਈ ਫਿਰਦੇ ਸਨ। ਬੇਚੀਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਪਲ ਪਲ ਮਗਰਦੋਂ ਦਰਖਤਾਂ ਵਿਚਦੀ ਘਟਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸੂਰਜ ਵਲ ਵੇਖਦੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਝੋਲੇ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਕਦੇ ਖੜ ਖੜ ਕਰਦੀ ਬੱਸ ਵਲ ਕਦੇ ਮਿੱਡੂ ਦੇ ਛੱਪਰ ਵਲ ਵੇਖ ਲੈਂਦਾ, ਜਿਧੋਂ ਲੋਕ ਆ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੱਸ ਦਾ ਧੂਆਂ ਟੁੰਟੇ ਸੀਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਦੀ ਬਾਹਰਲਾ ਮਹੌਲ ਵੀ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੁਲਕ ਕੇ ਛਾਬੇ ਵਿਚ ਕੱਡੇ ਪਏ ਕਰੂਪ ਜਿਹੇ ਪਕੜਿਆਂ ਵਲ ਮਿਚਿਆਂ ਅੰਖਾਂ ਮੇਡੀਆਂ ਫੇਰ ਝਰਨੀ ਚੱਕ ਕੇ ਤੇਲ ਵਿਚੋਂ ਕਰੂੜਾ ਕੱਚ ਕੇ ਪਾਸੇ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਕੀ ਜਿਹੀ ਲੱਕੜ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਸੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਬਠਨੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪੂਰ ਕਤਾਹੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਤੇਲ ਅਜੇ ਛਣਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿੰਗੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂ ਕਰਦਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹੀਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਸਾਖ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਟਿੱਲਿਆਂ ਨੇ ਵਾਹਵਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਹੀਰ ਰਾਂਝਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਇਕ ਜਸ਼ੀਨ ਮੁਹਣੀਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੁੜਾ ਰੰਗ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਇਹ ਰੰਗ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਗੁੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੱਥੰਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿੱਣਤੀ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕਰਦਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਮੁਦਦੀ ਹੈ। ਸਾਫੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਹੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕਰਦਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਛੁੱਧੇ ਰਚਾਲਿਆ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਆਮਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਅਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਮਾਰਕਸੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ ਦਾ ਇਹ ਨਾਵਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਪਾਰਵਾਂ ਦੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਂ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਕੀ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇਤੇ ਨਹੀਂ ਫ਼ਟਕਦੀ। ਉੱਤ ਤੋਂ ਕਰਮਜੀਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪਾਏਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬ ਸਾਕਾਰ ਖੜਾ ਕਰ ਇੱਤਾ ਹੈ। 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣਗਾ। ਇਸ ਅੰਕ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਜੱਦੀ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘੁੰਠਦਿਆਂ, ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਹਵਾ ਵਿਚ ਲਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਉਹ ਚਾਮ-ਮਚਾਇਆ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

"ਪਾਲ ਤੰਤ ਤਾਂ ਯਾਰ ਉੱਈ ਬਖਰੇ ਕਿਧਰ ਭੋਇਆਂ 'ਚ ਰਹਿੰਨ ਐ। ਮੈਂ ਕੱਈ ਬਾਰ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਹ ਆਖਿਆ ਕਰੇ, ਪਤਾ ਸ੍ਰੀ ਭਤੀਜ ਉਹਦਾ। ਨਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੰਤ ਰਿਹਾ ਕਿਥੇ?"

"ਰਿਹਣਾ ਕਿਥੇ ਸੀ! ਏਥੇ ਈ ਸੀ ਸੀ।" ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਬਾਰ ਗੁਰਜੰਟ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਪਾ ਲਈ। "ਤੰਤ ਦਿਨ ਛਿੱਪੇ ਕਿਧਰ ਚੱਲਿਆਂ? ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਉਣਾ ਐ?"

"ਅਉਣਾ ਆਪਣੇ ਕਿਹੜੇ ਕੰਜ਼ਰ ਨੇ ਐ?" ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸ ਪਏ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਜੱਦੀ ਪਾ ਲਈ। ਪਾਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਠੰਢੀ ਹਰੇਵਾਈ ਸੂਗੀਂਧੀ ਛੱਡ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

"ਇਜਣ 'ਚ ਪੈਟੋਲ ਪ੍ਰਾਇਣ ਚੱਲਿਆਂ, ਆਜਾ, ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮੁੜ ਆਉਣੇ ਅਂਹਾਂ।" ਪਾਲ ਦੇ ਆਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਬਾਹੋਂ ਫੱਡ ਕੇ ਖਿਚਦਿਆਂ ਖਿੜੀ ਹੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, "ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿਆਂ? ਵੈਰੀਆ, ਤੰਤ ਤਾਂ ਇਉਂ ਸੋਚੀਆਂ ਪੈ ਗਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਬਹੁਨੂੰ ਸੁੱਗੀ ਘੜਾ ਕੇ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਐ।"

ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਗੁਰਜੰਟ ਨੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਬਾਰ ਗੁਰਜੰਟ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਪਾ ਲਈ। "ਤੰਤ ਦੁਹਾਂ ਵੀ ਗੁਰਜੰਟ ਅਤੇ ਮੁੱਢਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਂ। ਹੱਡਾ, ਹੱਡਾ! ਉਹ ਤੇ ਹੁਣੇ ਇਥੋਂ ਗਿਆ ਏ, ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਚੁੱਕ ਏ।"

ਗੁਰਜੰਟ ਨੇ ਗਲਾਸੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਰ ਕੇ ਪੀ ਲਈ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਪਾਲ ਵਲ ਸਰਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੱਥ ਨਾਲ ਮੰਹੂ ਪੂੜ ਕੇ ਵਾਹਵਾ ਸੁਹਣੀਆਂ ਮੁੱਢਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਸੰਘੇ ਕੀਤੇ। ਤਾਰਾ ਪਾਲ ਵਲ ਇਕ ਟੱਕ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੋਹ ਭਿੰਜੀ ਪਰ ਪਿਆਰਾ ਏ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਚਾਚੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਬਾਹਦਾਰ ਦਾ ਗੁਰਜੰਟ ਨੂੰ ਮੁੰਡਾ।"

ਹਰਪਾਲ ਦਾ ਹਾਸਾ ਫਿਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਤੁਰਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿੱਧਵੀਂ ਦਸਵੀਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਗੁਰਜੰਟ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਛਿੱਡ ਪੀਤ ਕਰਨ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਹਦੇ ਮੁੜੀਆਂ ਮਾਰਦੇ।

"ਸਾਲਿਆ, ਬਾਂਦਰਾ। ਹੁਣ ਕੌਣ ਸੌਗੀ ਘਡਾਉਂਦਾ ਉਇ?" "ਤਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾਂ।"

ਮਿੱਡੂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕੋਲ ਸਾਈਕਲ ਬਲੁਰ ਕੇ ਹੁੰਦੇ ਗੁਰਜੰਟ ਨੇ ਇਕ ਰੁਪਈਏ ਦੇ ਪਕੜੇ ਲਈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹ

ਲੋਂਗ ਰੂਟ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ! ਹੁਣ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

Imperial Truck Wash & Repair

One Stop Center For Truckers-Repairs-Tires-Wash

All Kinds of Welding Work
& General Repair.

*Transmission

*Clutch

*Brakes

*Suspension

*Oil Change

*Rear End

*Wet Kit & PTO Pumps

*Alternators

*Starters

*Cement Blower

Spot Free
Truck Wash

Alignment

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੈਲਾਂਡਿੰਗ ਵਰਕ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਰਿਪੋਅਰ
ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ

Oil Change \$189.99 Only

Brake \$99.00 With Labor

Wheel Seal \$89.00 With Labor

Labor Rate \$59.00 Hourly Rate

Wheel Balancing

5809 South State Rd 3, Spiceland, IN- 47385

interstate 70 Exit 123 (Turn Right Yellow Building)

24 Hours Road Service & Towing

Jasvir Singh (765) 987-7000

India Curry Restaurant at Truck Plaza

Facilities for Truckers at Truck Plaza.

- ☒ India Restaurant and Full Bar
- ☒ 10 Acres of Truck Parking
- ☒ Brand New 2 Bays of Express Lube
- ☒ Brand New 2 Bays of General Repair
- ☒ Brand New One Bay for Alignment,
- ☒ Wheel Balancing and Tires
- ☒ Brand New 2 Bays Spot Free Truck Wash

*Indian food for truckers Dine-in and To Go

*Bar- Beer, Liquor and Wine

*To Go Beer Liquor and Wine

Free Showers

ਨਹਾਉਣ-ਯੋਣ ਦਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ
ਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ
ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

ਬਾਰ, ਬੀਅਰ, ਲਿੱਕਰ
ਅਤੇ ਵਾਈਨ
ਬਹਿ ਕੇ ਪੀਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

10 ਏਕੜ ਬਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ

Real Estate and Home Loans

For buying or selling your home Call Aman Hundal at: 209-918-6464

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

Aman Hundal

Broker Associate/ Realtor

MBA Marketing

License No. : 01839828

Century 21 M&M and Associates

605 Standiford Ave Ste D

Modesto, CA 95350

Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285

ahundal@c21mm.com

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California- Bay Area,
Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres,
Riverbank, Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਕਰੋਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ
ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ
ਘਰ ਵਿਕਾਉ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ
ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੌਰੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੌਂਦਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਜ਼ਬਤ ਹੋਇਆ ਘਰ ਖਰੀਦਣ
ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਘਰ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

Sold Foreclosed homes

Tracy:	1030 Bordona Ln	1400 sq feet fr \$150,000	previously sold for \$445,000
Tracy:	311 Yosemite Dr	1105 sq ft for \$150,000	previously sold for \$398,000
Tracy:	1832 Periwinkle Dr	3008 Sq ft for \$320,000	previously sold for \$690,000
Lathrop:	17619 Water Mill St	2350 sq ft for \$ 238,000	previously for \$ 528,000
Ceres:	1528 Water Lily Ln	3500 sq ft for \$ 325,000	previously sold for \$588,000